

DRUGO LETO PLANSKEGA GOSPODARSTVA

V prejšnji številki smo poročali o zasedanju Istrskega okrožnega ljudskega odbora in o važnih odlokih, ki jih je na tem zasedanju okrožni odbor sprejel. Prinesli smo tudi odluk o gospodarskem planu za leto 1951, ki je poleg odluka o upravljanju go-spodarskih podjetij po delovnih kolektivih najvažnejši, kar so jih na zasedanju pretresali in sprejeli. Odluk je s tem, da ga je OILO sprejel in izdal, dobil pravno moč zakonsko vrednost in se ga moramo držati kot zakona, boriti se za njegovo pravilno izvajanje in ravnati se po njem. Odluk je torej zakonitve planskega gospodarstva, s katerim je ljudstvo Istrskega okrožja pričelo že v let 1950, istočasno pa predstavlja gospodarsko dejavnost, ki jo bo naše delovno ljudstvo, organi oblasti in uprave razvijali v tem letu.

Ostvaritev boljšega, človeka vrednega življenja, graditev socializma, ki ga je ljudstvo Istrskega okrožja ob podpori vsega ostalega jugoslovanskega ljudstva uspešno začelo, zahteva načrtnega dela. V lanskem letu si je naše ljudstvo pri izvajanju gospodarskega plana nabralo cel kup dragocnih izkušenj. Vse te izkušnje bodo naši ljudje s pridom uporabili pri izpolnjevanju letošnjega plana, ki je vse bolj obsežen od lanskega, kakor so tudi upoštevane v planu same, ki je bolj realen od lanskega. Največji uspeh prvega planskega leta je prav v tem, da je sistem planskega gospodarstva živo prodir v zavest naših delovnih množic. S tem je bilo mogoče doseči tudi vidne uspehe; je pa prvo plansko leto pokazalo tudi mnoge pomanjkljivosti, ki jih moramo za vsako ceno v tem letu odpraviti.

Letošnji plan bo mogoče izpolniti, če se bodo naši delovni ljudje zavedali predvsem koristi, ki jih bo imela skupnost, in če bodo svoje osebne interese podrejali koristim skupnosti. V tej skupnosti pa bodo posamezniki dejansko uživali sadove svojega dela. Pri izvajanju plana je treba še po posebno naglasiti takomimovano plansko disciplino. V tem je bilo mnogo prekrškov v preteklem letu posebno pri gradnjah, tako da nismo dogradili marsikatero zelo važne gospodarske objekte. Poleg planske discipline se postavlja tudi na zahteva po večji produktivnosti dela, boljši delovni disciplini, znižanju polne lastne cene industrijskim proizvodom in boljši kvaliteti naših proizvodov.

Odluk o letošnjem planu konkretno zira naloge na področju vseh panog gospodarstva in daje poseben poudarek tistim zahtevam našega gospodarstva, ki jim v preteklem letu nismo zadovoljili, odnosno smo jim posvetili premalo pozornosti. V industriji bomo morali delati na tem, da bodo naši proizvodi vzdržali konkurenco na tujih tržičih in da bodo izvozne kvalitete. S tem bomo naše proizvode lažje prodali in dosegli tudi višje cene.

Največji in najzahtevnejši nalogi, ki jih postavlja odluk o planu, predstavlja obnova Sečoveljskega rudnika in izkoriščanje bauksitnih ležišč. V odluku je poseben poudarek tudi na obnovi našega vinogradništva in sadjarstva, ki sta najpomembnejši veji v našem kmetijstvu.

22% vseh investicij v tem letu je namenjenih za promet. Z izboljšanjem cest in z obnovo avtomobilskega parka bomo omogočili hitrejši razvoj gospodarstva in izboljšali osebni promet. Plan predvideva nadalje normalizacijo naše trgovine in preskrbe, za kar nam zagotavlja materialne pogoje Jugoslavija, ki nesebično daje svoja sredstva za izboljšanje življenjskih pogojev našega prebivalstva. Zato bomo v trgovini prešli na sistem proste trgovine, sprva za industrijske proizvode, polagoma pa tudi na prehranbene artikle.

V tej borbi za plan, v veliki borbi za izgradnjo socializma je še posebno važen odnos posameznika do skupne imovine in važno je, kako posameznik to imovino upravlja. Zavedati se mora, da je ljudsko imovino razpisal, pa bodisi to pri najmanjši stvari, za najmanjši deleček ali znesek, dejansko škodi samemu sebi in, kar je še huje, oskuduje zato tudi svojega bližnjega, za zavest je še premalo ukoreninjena v nas. Iz pomanjkanja je zavest izvirala cel kup nerednosti in škodljivih pojavov, proti katerim se moramo odločno boriti.

Odluk o gospodarskem planu za letošnje leto bo naše ljudstvo vsakega z navdušenjem osvojilo, kakor bo osvojilo tudi vse obveznosti, ki iz njega izvirajo. Naš delovni človek se dobro zaveda, da je taka pot in tak način gospodarjenja edini porok našega gospodarskega razvoja in dviga kulturne ravn. Tesna navezanost na Jugoslavijo, ki nam pri tem daje nesebično podporo in vsa materialna pomoč, nam je v zagotovilo, da bomo plan tudi izpolnili.

Poizkus novih bombnih zastraševanj demokratičnih organizacij v Trstu

V četrtki zvečer je močna detonacija opozorila okolišnje Založništva tržaškega tiska v ulici R. Manca 29, da se je vrstila terorističnih napadov pridružil nov napad novoju-narstvos neklih nočnih razbojniških fašistov. Neka druga skupina teroristov je ob istem času vrgla bombo pred sedež Vojaske v ul. Teatro Romano.

Napadačev si ni težko zamisliti v vrstah bodisi razbojniških kominformovskih braniteljev mirusa a la Mitko — Sišković Karel, ki je na nekakem kongresu odkrito hujškal svoje prišaste, bodisi med branilci Italijanstva Trstaa. Vsekakor je ta, kakor tudi prejšnji napadi na sedeže demokratičnih ustanov v Trstu dokaz, kako vstrajno se reakcionarni elementi v zasledovanju svojih temnih ciljev poslužujejo takih terorističnih metod. Njihove teroristične akcije so še posebno dokaz politične kapitulacije,

Skrajni čas je da v pomladanski setvi nadoknadimo to, kar smo zamudili

Našim kmetovalcem se bodo čudili, da govornimo o pomladanski setvi v času, ko bi morale biti večina rastlin že vsejanih. Ne smemo iti mimo dejstva, da smo letos vsled neugodne, za vremena zaostali s setvijo nekaterih važnih kultur in da za ostale čaka še nepripravljenost — neoprejana zemlja, ki bi morala biti že davno pripravljena za sprejem semen. Torej slabo, deževno vreme je vzrok, da smo zaostali s poljedelskimi deli. Ta ugotovitev pa nas ne sme spravljati v slabo voljo. Ne smemo obupati, temveč, po domače rečeno, moramo zavrtati rikave in kar je do sedaj zaostalo, moramo nadomestiti.

vplivalo na razvoj žitaric. Po naplavljenih njivah ugotovljamo, da posevki hirajo. Z druge strani se neretularna (neodvojena) zemljišča zelo počasi sušijo in je potrebno dolgotrajno suho vreme, da pride zemlja v toliko k sebi, da jo lahko obdelamo. To nezgod, ki ovira delo, lahko marsikateri kmet pripiše svoji nemarnosti.

V bodoče bodo morali KLO in kmetijska poverljivstva zavzeti stroge ukrepe proti vsakomur, ki ne bi prvotno preskrbel za pravilen odlok vode iz zemljišč.

Nekateri kmetje delajo drugo napačno, namreč to, da orjejo mokro zemljo. Le če je zemlja rahle narave v

jih moramo brez nadaljnjega dobro pobrati. Od pregošnih posevkov lahko pričakujemo le dober pridelek slame in ne zrnja. Visoke hektarske donose žitaric so dosegli vedno le tisti kmetje, ki so sejali v oddaljene vrste in ne preveč semena.

Tudi od travnikov letos ne pričakujemo visokega pridelka, če jih ne bomo pobratali s travniško brano in pognojili.

Semen nam letos ne primanjkuje. Naše zadrage so dobile iz Jugoslavije vsa potrebna semena povrtnin in travniških rastlin. Zdej je skrajni čas za setev v gredice zgodnjega zrnja in paradiznika. Malo teže bo s semenskim krompirjem. Lanska suša je vzrok, da nam primanjkuje dobrega semenskega krompirja. Količine, ki jih bomo uvozili, ne bodo zadostovale v celoti domačim potrebam. Uvoz je otežkočen zaradi nevarnosti prenosa najhujšega sovražnika krompirjevih nasegov — koloradskega brošča.

V tem pogledu naj pomaga kmet kmetu — zadruga zadrugi in narobe. Enako priporočilo pa naj velja v pogledu oranja in setve. Mobilizirati moramo vse delovne sile na vasi. Traktorji in delovna živalna naj se izkoristijo racionalno. Tam, kjer primanjkuje delovne sile, naj se organizirajo prostovoljne čete in brigade. Velja naj nam staro geslo: Kmet naj pomaga kmetu — posameznik skupnosti in skupnost posamezniku — vse v prid in blagor celoti.

Pred nami stojijo še ne realizirane številke plana, ki jih moramo doseči. Dosegli jih bomo z močno voljo, z načrtnim delom in trepnavnostjo, da s tem delamo za skupnost ter ustvarjamo sebi in naši domovini boljše bodočnost.

Na delo k realizaciji plana setve — na ta način bomo ob enem na najbolj dostojen način proslavili 10. obletnico ustanovitve naše O. F.

Naši delovni kolektivi se pripravljajo na volitve Delavskih svetov

Kakor lani, tako tudi letos bodo v naših delovnih kolektivih letne skupštine sindikalnih podružnic. Toda tokrat bodo te skupštine tem pomembnejše — zgodovinskega pomena za delavski razred našega okrožja.

Na podlagi odluka, ki ga je soglasno odobrila zadnja skupščina Istrskega okrožnega LO, bodo od zdaj o. pravljal gospodarska podjetja, delovni kolektivi po Delavskih svetih.

Tako je tudi za naš delavski razred uredniško zgodovinsko geslo: »Tovarne delavcem in zemljo kmetom«. Delovni kolektivi v naših največjih gospodarskih ustanovah se zadnje dni odločne pripravljajo na volitve Delavskih svetov, bolj kakor kdaj koli prej, v kakršnem koli tekmovalju. V tem posluhu so te priprave v največjem razmahu v Izoli, kjer sta naša največja delovna kolektiva, v tovarni »Ampelak« in »Arrigonla«.

V delovnem kolektivu »Ampelak« so te dni izvolili pripravljalni odbor, ki ima nalogo, da bodo volitve v Delavskih svetih in letna skupščina sindikalne podružnice čimbolje izvedene. Z vsemi pripravami bodo v tem kolektivu že do 19. marca popolnoma končali, a 24. pa bodo že volili Delavske svete.

V počastitev tega velikega dne bodo delavci tovarne »Ampelak« med seboj tekmovali za znižanje upravičenih odstotnih od dela za 4% in neopravičenih pa za 6% za dvig proizvodnje za boljše kakovost.

Prav tako so že sprejeli obveznosti tudi delavci tovarne »Arrigonla« in se te dni z vso vneto pripravljajo na letno skupščino. Za temi kolektivi ne zaostaja delovni kolektiv opekarne »Nordonek« in mnogi drugi v našem okrožju.

Vse to nam dovolj zgovorno dokazuje, kako naši delovni razumejo pomen zgodovinskega dne, ko bodo sprejeli v upravljanje gospodarska podjetja, na kar se z vso odločnostjo pripravljajo s postrivitvijo borbe za izgradnjo socializma v našem okrožju.

Okoliški hribi so še pokriti s snegom, burja in dež početa popustiti soncu. Vendar so se v nekaj lepih dnevih, ki smo jih pravkar imeli, bobnotno razcveli mandeljani, silve in breskve ter številno ostalo drevje napenja pople, ki se je tu pa tam razpo — prva pomlad je tu

Pregled MEDNARODNIH POLITIČNIH DOGODKOV

Mednarodni dogodki se razvijajo zelo hitro. Predvsem moramo upoštevati, da je glavno vprašanje, s katerim se sedaj ukvarja svet, vprašanje vojne ali miru.

Arabsko-azijske države, so zadnje dni napravile nove napore za rešitev spornih vprašanj Daljnega vzhoda. Predsednik indijske vlade Nehru je pred kratkim izjavil, da bo podvzel vse, kar je v njegovi moči, da bi prislo do pomiritve na Daljnem Vzhodu.

Tudi glavni tajnik Organizacije Združenih narodov Trygve Lie je izjavil, da bo eden od najvažnejših dni v zgodovini človeštva dan, ko bodo Združeni narodi opeli obvezni narodom bremena oboroževanja v okviru sponane sistema skupne varnosti proti vojni Trygve Lie je dejal, da bo ta dan prišel in da bodo Združeni narodi pravi goro to dosegli.

Besede tajnika Organizacije Združenih narodov so na mestu in tudi ne moremo reči, da so neustvarljive, toda dejstva dokazujejo, da se v svetu dogaja popolnoma nasprotno.

Na Koreji še vedno besni vojna in po sprejetju ameriške resolucije, ni bilo dostaj nobenega izgleda, da bi se ta konflikt rešil na miren način.

Japonska je zadnje čase prišla v ospredje načrtov Amerike kot važna adut njene politike na Daljnem vzhodu. Amerika se trudi, da bi s to državo napravila separato mirovno pogodbo. Razumljivo je, da bi se taki pogodbi uprle vse ostale države, zlasti pa Sovjetska zveza in Kitajska. Izredni odposlanik Združenih držav Amerike, ki se je mudil na Japonskem nekaj tednov, je uspel pri japonski vladi doseči to, da bi Japonska pristala, da se bo mirovni pogodbi na navzočnosti ameriških oroženih sil in da se bo morala odreči nekaterim otokom, ki so za Ameriko zelo važnega strateškega značaja.

Na Koreji se pa vodijo ogorčene borbe, ki ne prinašajo nobenih pozitivnih rezultatov, temveč dokazujejo, da nobena stranka nima namena popustiti. Pravkar si postavlja človeštvo vprašanje, ali se bodo sila Organizacije Združenih narodov ustavile na 38. vzporednici ali ne. Če bi se zavstavile na demarkacijski črti, bi pomenilo, da Organizacija Združenih narodov in Združene države Amerike nameravajo resno razpravljati s Pekinom o prenehanju sovražnosti in stalo eno najglavnejših vprašanj po rešitvi korejskega spora, ki je pozadnji svetovni vojni.

Predsednik angleške vlade Attlee je v Spodnji zbornici omenil, da je angleška vlada proti pristopu sil Organizacije Združenih narodov preko 38. vzporednika. S tem je Anglija mislila, da bi laže prišlo do sporazuma, oziroma do pogajanj z Ljudsko republiko Kitajsko, ki je v zadnjem času pokazala dobro voljo za sporazum prečeh vprašanj Daljnega vzhoda.

Toliko, kar zadeva Daljni vzhod. Tudi v Evropi so se pretekali tedni dogajale važne stvari. Predvsem moramo omeniti, da je Pleven, predsednik francoske vlade, prinesel iz Amerike razna navodila, ki jih mora izpolniti v okviru Atlantskega pakta. Da se je sestel s predsednikom italijanske vlade De Gasperiem v Santa Margherita Ligure, ni slučajno, pač pa se zdi, da je to bilo v načrtu ameriške politike v zapadni Evropi. To dokazuje tudi svetovni tisk, ki je posvetil francosko-italijanskim odnosom nešteto uvodnikov, komentarjev in poročil.

Jugoslovanski delegat pri Organizaciji Združenih narodov doktor Bartoš je bil izjavil, da Jugoslovanska vlada nasprotuje vsem blokom in paktom, ki so proti duhu predpisov Organizacije Združenih narodov. Pač pa se Jugoslavija zavzema zato, da bi s svojimi sosedi ustvarila čimbolje svesto, in jim je celo ponudila sklenjene nenapadne pogodbe.

Večšile se medseboj dogovarjajo za sklicanje konference štirih zunanjih ministrov ter si izmenjujejo razne seboj note, ki končno dokazujejo, da si želijo sestanka, toda do popolnega razčistitja še ni prišlo. Kakor pišejo listi, se bodo štiri zunanji ministri verjetno sestali v marcu, da bi razpravljali predvsem o vprašanju razorožitve Nemčije ter o drugih vprašanjih, ki delijo trenutno svet v dva tabora. Svetovna javnost tako konferenco, ki bo šla za tem, da se na mirnem način uredijo svetovna prečeta vprašanja — tolo pozdravlja, ker od te konference zavisi, če bo prišlo v svetu do miru ali pa se bodo odnosi še posostili.

Upamo, da bo zavladal pri vladah Vzhoda in Zapada zdrav razum, in da bodo resno pristopili k zeleni mizi in rešili svetovna vprašanja tako, kakor si želijo miroljubne države in narodi v svetu.

Za pomladansko setev moramo mobilizirati vse razpoložljive delovne sile, traktorje in živino moramo racionalno izkoristiti

Podatki o realizaciji plana setve so revali. Nismo dosegli niti pri ozimnih planu. Setev pšenice je n. pr. dosegla približno 88% plana ostalih žitaric pa še manj. Pri grahu, ki bi moral biti vsaj 70% že posejan, smo dosegli le 32% po planu sprejete površine. Malo bolje stojimo s čebulo in česnikom.

Kakšne nučne naloge stojijo pred nami in kako jih bomo rešili? Obilno deževje je prepojilo zemljo — saj smo imeli v decembru in januarju 240 mm padavin — tako da je v nižjih predelih zastoj vode vsled nečistišča odvodnih kanalov (scolina) zelo slabo

višjih legaš jo lahko preorjemo ne-kaj dni po dežju. Orati težjo zemljo, ko je gornja plast še prepojena z vodo, pomeni uničiti njeno fizično strukturo.

Seme v taki zemlji ne skali niti ne razvije pravih korenin. Od take setve ne moremo pričakovati zaželje, nega pridelka.

Kaj sledi iz tega? Bolje je sejati pozno v suho kakor zgodaj v mokro in zbito zemljo.

Žitarice so se ponekod vsled ugodnega toplaga in vlažnega vremena preveč razbhotile. Če ze niso pre-rasle in imajo že v zametku klasje,

Racionalizacija mizarja Spartaka - primer iznajdljivosti delavcev za pocenitev proizvodov

V zvezi z razvojem in razširjenjem zadrugništva v našem kmetijstvu se ustanovljajo tudi razne obrtniške zadrage, ki so velikega pomena za naše gospodarstvo.

Tako so pred dvema letoma ustanovili v Savudrijski obrtniški zadrugi. V začetku so se v to zadrugo pridružili le obrtniki, ki so videli, kakšen je lahko napredek našega obrtništva v takih zadrugah. Savudrijska zadruga

Te dni bodo odprli novo osnovno šolo v Koprnu

Kakšno bo izmenadevanje za koprsko otroke, ko bodo te dni vstopili v novo šolo, v nove sončne, svetle in zdrave prostore. V šoli je šestnajst razredov, v katerih se bo vsak dan učilo nad 600 slovenskih in italijanskih otrok. Take stavbe v Koprnu še ni. Ve-lika je in prostorna, zgrejena je tako, da popolnoma ustreza novim pedagoškim predpisom. Prostori so najmoderneje opremljeni, po je povsod parketiran in vsak razred ima zraven še vodo in stranišče, tako da bo otrokom najlepše in udobno. Dosej pa so morali cepeti v vlažnih, temnih in nezdravih prostorih Sv. Klare.

Nova stavba je stala več milijonov, tida je tako lepa, trdna, da vsak mirmoidoč si jo srbno ogleda in je zadovoljen. Temelj ji je iz cimenta, zidovi so odlični in okna široka, in puščajo v sebo dovolj svetlobe. V vseh razredih je popolnoma nova šolska oprema, tako da se bodo osnovnošolski otroci čuđili, li, ko bodo vstopili v nove razrede.

Tako se bo vsa italijanska osemletka, ki je bila prej pri Sv. Klari pre-sejila v novo šolo. Prav tako slovenska osnovna šola, ki je bila v tesnih prostorih gost slovenske gimnazije.

ki se je naglo razvijala, je kmalu imela 20 obrtnikov in vajencjev. Da bi bilo delo uspešneje, so že v začetku uvedli norme, medtem pa so se mladi vajenci vzgajali in usposabljali. Na-teljeli so na številne zapreke, ker so jim primanjkovali razni stroji. In je zato bila proizvodnja še majhna. Ljud-ska oblast pa jim je priskočila na pomoč z vsem, kar je mogla in je zadrugi nakazala kredit, da si je lahko nabavila najnujnejše potrebščine.

Najprej je bilo treba nadaviti stroju-nico, za kar so potrebovali 560.000 lir. Seveda je bilo treba pri tem razmis-ljati, kako priti do strožnice, za kate-ro je bilo treba dragocene devize. To-variš Spartako, tajnik zadruge, se je lotil resnega razmišljanja in izdelal projekt za strožnico. Preprosto in z minimalnimi stroški je po enem mesecu dela uspel skonstruirati strož-nico, pri kateri mu je pomagali tudi tovariš Felicon. Za izdelavo in vse stroške so uporabili 14.000 din.

Ze pri prvem poskusu je kazalo, da bo strožnica veliko pomagala obrtni-ko. In res! Delo, ki ga je moral prej opravljati obrtnik 10 dni, opravi zdaj strožnica v dveh urah.

Zahvaljujoč se tej racionalizaciji se je v zadrugi dvignila proizvodnja za 30%, poleg tega pa so proizvodni stroški za 10% manjši, kar je velik napredek tako za zadrugo.

S to konstrukcijo bo tako prešežen plan izdelave pohištva za okoli 20 stanovanj. P r i tem je poleg vsega tega prihranjenih nad 20.000 delovnih ur. Toda obrtniki Savudrijske zadruge no-čejo ostati pri tem. Med seboj bodo tekmovali, kakor so že, saj s 350 njem tekmovalju opravili 1.300 ur prostovoljnega dela in bodr tako veliko doprinesli napredku.

RIPRAVE NA VELIKO TROMESEČNO TEKMOVANJE NA ČAST 10. OBLETNICE OSVOBODILNE FRONTE

V OSNOVNIH ORGANIZACIJAH SIAU SPREJEMAJO OBVEZNOSTI

Tekmovalna komisija bo nagradila najboljše člane in osnovne organizacije

Te dni je po vseh osnovnih organizacijah SIAU posebo živarno. Na množičnih sestankih sprejemajo člani obveznosti, sestavljajo načrte, kaj bo- do vse naredili v počastitev 10. let-nice ustanovitve OF in Prvega maja, ter pripravljajo o tekočih nalogah, ki jih pri tem čakajo.

V nekaterih osnovnih organizacijah so že začeli z delom in uspehi ne izostajajo. Tako je v bujskem okraju že prve dni tekmovalnja opravilo 599 članov SIAU kar 4755 ur prostovoljnega dela. Najboljši sektor je od zdaj Britonija. Vendar v bujskem okraju ne tekmuje samo v prostovoljnim delom, ampak prav tako na kulturnem-vzgojnim področju. Tako so že organizirali 37 študijskih krožkov in 4 večerne tečaje za italijanski in hrva-tski jezik Medtem ko je tekmovalni duh v Bujsčini že prodir v vse osnovne organizacije, je koprski okraj v tem oziru nekoliko zaostal. To pa so posledice nezadostnega dela odborov SIAU, ki ne polagajo na to toliko važnosti. Vedeti moramo, da prav od odborov SIAU so odvisni uspehi v tekmovalju. Torej ni nobenega dvoma, da če je odbor slab, so slabi tudi uspehi.

Predvsem pa moramo v tem tekmovalju polagati važnost kulturno-prosvetnemu delu, ki še ni na tisti stop-nji, da bi se z njih lahko zadovoljili. Člani SIAU imajo za to vse možnosti, le da je pri tem potrebno, da jih kdo vzpodbuja in pelje na pot za dosego vidnih uspehov. Spričo tega, da bodo ob koncu tekmovalanja tekmoval-ne komisije pravilno ocenile delo po-sameznih organizacij in nagradile tri najboljše organizacije z radio aparati in zbirkami knjig, je potrebno, da razdelimo to tekmovalje v posamez-ne točke, ki naj zajamejo delo na vseh področjih. Prav na podlagi teh točk bo tekmovalna komisija tudi ocenje-vala. Zato tekmovalje naj bi bile v glavnem te točke:

1. udeležba na množičnih in drugih

sestankih množičnih organizacij, za njih ureditev in razširitev;

2. udeležba na zborih volitveev za reševanje gospodarskih in drugih vprašanj, ki zadevajo posamezne kraje;

3. kulturna dejavnost, to se pravi uprizoritve raznih igr, nastopi s kulturnimi programi, pevskimi zbori recitacijami nastopi godb, dramskih družin itd.

4. obiskovanje večernih izobraževalnih tečajev, strokovnih predavanj itd;

5. prostovoljno delo na lokalnih ob- jektih v okviru tekmovalnih načrtov;

6. posvetovanja organizacij SIAU s kmeti o vprašanjih setve v okviru kmetijskega plana;

7. pravočasno izvršitev setvenih planov v kmetiških delovnih zadrugah;

8. ureditev knjigovodstva v zadrugah in gospodarskih ustanovah ter na Krajevnih ljudskih odborih.

9. redno plačevanje članarine;

10. pravočasno dostavljanje poročil o izvršenem delu med tekmovaljem;

11. ustanavljanje rednih kotičkov in sedežev organizacij SIAU;

12. pridobivanje novih članov v or-ganizacijo SIAU;

Organ komunistične partije Jugo-slavije »Borba« je prišel izhajati 19. februarja 1922. v Zagrebu. Med njeni-mi ustanovitvišji so bili poleg drugih tudi tovariš: Avgust Cesarac, Janko Mušič, Josip in Zlatko Šnajder. Le-ta 1928. je prevzel glavno uredništvo lista Ognjen Prica, ki je bil na tem mestu do njegove dokončne prepo-vice 13. januarja 1929. Ponovno je začela izhajati 19. oktobra 1941. na osvobojenem ozemlju zahodne Srbije

Denarna sredstva za izhajanje »Bor-be« so izbral delavec in kmetje Gor-skega Kotora. Od takrat pa do leta 1929. je bila »Borba« financirana e-dino s prostovoljnimi prispevki de-lavcev in kmetov vse Jugoslavije.

»Borba« je zaradi svojega odkrite-ga pisanja postala po vsej Jugoslavi-ji morala »Borba« leta 1924 veme-cionarni oblastniki sovražili, se vidi iz tega, da je bila v letu 1928. v o-mi inštitucijah ponavilj zaplenjena ter in tridesetkrat. Takrat je izhajala »Borba« dvakrat tedensko.

Zaradi stalnih prepričov s poljejo je morala »Borba« leta 1924 zame-njati svoje prvotno ime ter se prei-menovala v »Delavsko borbo«, toda leta 1926 je prišla zopet do svojega pravega imena.

»Borba« se je ves čas od svoje u-ztanovitve zavzemala za gospodarske, socialne, politične in kulturne pravice delovnega ljudstva, pozivajoč delav-ce in kmete na boj proti kapitalistič-nim izkoriščevalcem in njihovemu si-stemu. Pozivala je na boj za sociali-stično družbeno ureditev, za družbeni red, v katerem ni izkoriščanja člove-ka po človeku.

Svojo načelnost je »Borba« obrani-la tudi v dobi Informbiroja in nje-govega napada na socialistično Jugo-slavijo in se bori neustraheno za ena-kopravne odnose med socialističnimi državami.

Neutolažljiva iredenta

V burnih dogajanjih današnje dobe se kaj lahko pripeti, da pozabiti na god kake stare teta, ali na nek nepomemb-ni dogodek iz minulih dni, zato mi-slimo, da danes v svetovnem koledar-ju nihče več ne vodi dneva, ko je bila podpisana mirovna pogodba med zavzezniki silami in poraženo fašistično Italijo. Edini, ki se ga je po starih letih spomnil, je bil tržaški magistrat, kjer je župan Bortoli zbral očiščeno in orokovičeno gospodo, a da bo slavnost še večja, je povabil tudi neutolažljivega pesnika idealov iredente in šovinizma vseučiljskega rektorja Camarato. In zopet so se v zboru vsule solze nad težko krivico, ki je bila napravljena Italiji, ker ji ni več omogočeno, da še nadalje za-trira slovensko in hrvaško ljudstvo.

Razumemo, da je rektor Camarata vstranjen človek, ki kakor nekdanji alkimisti išče kamen večne mladosti v zaprašenih knjigah tržaških antikva-riatov, ne da bi ga pri tem motili ali vsaj zanimali stvarni problemi življenja, ki vibrirajo preko odloženih knjig. In od sklerozne neprepane no-či mu ustvarjajo razne predstave, ki se jih odvažajo ne more ostreti. Toda koliko modrecev pred njim, ki so tu-

Kjer so prej grozote molili v nebo visoki stolpi kaznilnice, na katere se je naše ljudstvo s strahom oziralo, stoji zdaj nova šola, kjer se bodo naši otroci vzgajali v bratskem sožitju v nove ljudi

PRED LETNIMI SKUPŠČINAMI SINDIKALNIH PODRUŽNIC

Nekaj misli o sindikalnem delu uslužbencev javnih ustanov

V našem glasilu, kakor tudi v ostalih listih našega okrožja se precej plete o delu naših sindikalnih organizacij, vendar pa se ti članki nanašajo pogotovo na vsakodnevno delo posameznih sindikalnih kolektivov in ne zajemajo široko problematiko sindikalnega dela. V delovnih planih in poročilih navajajo številne podatke o prostovoljnem delu, o izvedbi sestankov in prireditvah, govorijo o odstotku zboljšanja delovne discipline itd. Morda pa je govora o konkretnem izboljšanju metode dela in konkretno o delu sindikalnih podružnic javnih ustanov. Prav o delu v teh sindikalnih podružnicah nameravamo v prihodnjem članku napisati nekaj misli.

Ce razdelimo članstvo sindikatov oziroma zaposlene delavce in nameščence v posamezne stroke in gospodarske panoge, bomo ugotovili, da javne ustanove (oblastni forumi, šole, socialne in zdravstvene ustanove itd.) za ostalo relativno največ uslužbencev. Zato bi morala biti med podružnicami te stroke več povezava.

Mislimo, da izbira snovi na tem sestanku res ni težka. Na vprašanje, kdo je javni uslužbenec nam odgovori čl. 1. Člodka o javnih uslužbencih, ki pravi, da so javni uslužbenec vsi zaposleni v javnih ustanovah, ki so ustanovljene za javne potrebe. Mislimo, da je po besedilu tega člena, da je izvoljen član ljudskega odbora, dejanski predstavnik ljudske oblasti, toda javni uslužbenec je njegov strokovni pomočnik, kot pravi odlok, njegov sodelavec. Da torej javni uslužbenec to nalogo lahko izpolnjuje, mora poznati problematiko, s katero se njegov resor bavi. Ta resor mu daje navodila in smernice, kako naj konkretno nalogo rešuje, na sindikalnih sestankih pa se potem kritično razpravljajo o tem, kako je posamezni član sindikata postavljene naloge izvedel. Sindikalne podružnice so šola upravljanja, pa šola komunikacija, kakor je rekel Lenin. Zato se morajo javni uslužbenec in svoj sindikalni podružnica vzgajati v novega socialističnega uslužbenca in usposobiti za upravljanje gospodarstva in države.

Prav javnemu uslužbencu, in verjetno še posebno javnim uslužbencem našega okrožja, je potrebna nenehna šola, nenehno učenje. Spoznavanje uredilnih predpisov ter dosledno izvajanje teh pravilnih predpisov je najvažnejša naloga javnega uslužbenca. Organiziranje študija teh predpisov je tako široko in tako hvalno delo, da ga ne smemo šteti za delo, da pri tem lahko aktiviziramo prav vse člane.

Prav javnemu uslužbencu, in verjetno še posebno javnim uslužbencem našega okrožja, je potrebna nenehna šola, nenehno učenje. Spoznavanje uredilnih predpisov ter dosledno izvajanje teh pravilnih predpisov je najvažnejša naloga javnega uslužbenca. Organiziranje študija teh predpisov je tako široko in tako hvalno delo, da ga ne smemo šteti za delo, da pri tem lahko aktiviziramo prav vse člane.

V vsled vseh teh novih momentov, vsled iz izvršenih in bodočih organizacijskih ukrepov je res važno in nujno, da se javni uslužbenec vestneje zanimajo za vsa ta vprašanja.

Sedaj se vršijo občni zbori sindikalnih podružnic. Vabimo sindikalne podružnice javnih ustanov, da na teh občnih zbora diskutirajo o vseh teh vprašanjih.

Koristno bi tudi bilo, da se sklicujejo konferenčne sindikalne aktivne podružnice javnih ustanov, da se gorinja vprašanja skupno pretresejo in tako vnesejo v delo sindikalnih podružnic javnih ustanov, več nestrnosti in smotnosti.

Naša mladina bo s tekmovanjem počastila 10. obletnico ustanovitve OF

Jutri bo za mladino našega okrajja pomemben dan. Delegati iz vseh mest, zaselek, skratka iz vseh aktivov, se bodo sestali na svoji 10. konferenci, ki bo v Izoli. Razpravljali bodo o tekočih nalogah mladinskih aktivov. Za uspešno izvedbo tromesečnega tekmovanja v počastitev 10. obletnice ustanovitve OF in Prvega maja. Okrajni odbor ZAM, na podlagi načrtov osnovnih organizacij je izdelal tromesečni plan dela. V tem planu navaja med drugim, da bodo mladinski aktivni med tekmovanjem polagali veliko pozornost kulturno-prosvetnemu in ideološkemu delu med mladino. V ta namen bo organiziranih 350 študijskih sestankov, en mladinski seminar, 12 kmetijskih predavanj, na katerih se bo mladina izobraževala v slovenskih srednjih šolah bodo ustanovili študijske krožke za mlajšim, za boljše povezovali slovenskih in italijanskih dijakov s lokalno mladinsko aktivno in vseh solah napovedali tekmovanje. V tem tekmovanju bodo ustanovili 4 nova mladinska prosvetna društva, že obstoječa društva pa bodo imela med tekmovanjem 25 kulturnih nastopov. Na tem področju bo mladina delala tudi na tem, da bo razširjala napredni tisk. Tako bo pridobila iz svojih vrst tudi mlajših naročnikov.

Za uspešno izvedbo tekmovanja bo naša mladina tekmovala tudi z udrarimi in mest. Zaselek, skratka iz vseh aktivov, se bodo sestali na svoji 10. konferenci, ki bo v Izoli. Razpravljali bodo o tekočih nalogah mladinskih aktivov. Za uspešno izvedbo tromesečnega tekmovanja v počastitev 10. obletnice ustanovitve OF in Prvega maja. Okrajni odbor ZAM, na podlagi načrtov osnovnih organizacij je izdelal tromesečni plan dela. V tem planu navaja med drugim, da bodo mladinski aktivni med tekmovanjem polagali veliko pozornost kulturno-prosvetnemu in ideološkemu delu med mladino. V ta namen bo organiziranih 350 študijskih sestankov, en mladinski seminar, 12 kmetijskih predavanj, na katerih se bo mladina izobraževala v slovenskih srednjih šolah bodo ustanovili študijske krožke za mlajšim, za boljše povezovali slovenskih in italijanskih dijakov s lokalno mladinsko aktivno in vseh solah napovedali tekmovanje. V tem tekmovanju bodo ustanovili 4 nova mladinska prosvetna društva, že obstoječa društva pa bodo imela med tekmovanjem 25 kulturnih nastopov. Na tem področju bo mladina delala tudi na tem, da bo razširjala napredni tisk. Tako bo pridobila iz svojih vrst tudi mlajših naročnikov.

Res je, da se v naših listih ne moremo baviti do podrobnosti z vsimi temi vprašanji, ker bi nam to zavzele več prostora, toda že bolj resno je, da se vprašanje ne moremo prebrati. Zato se moramo pač posluževati smernic, ki jih dajejo voditelji KP J postavljajo smernice, ki jih dajejo jugoslovanski voditelji ne veljajo samo za naše KP Jugoslavije, pač pa veljajo tudi za nas in za vse ostale poštene komuniste po svetu, ki se borijo za uresničenje načel Marxa, Engelsa in Lenina. Tihov glas ne poslušajo samo Jugoslovani, temveč ga poslušajo tudi drugi narodi.

Tudi naše žene bodo tekmovale

V počastitev 8. marca Dneva žena bodo po vseh vaseh kulturne prireditve. Ne samo združnice, ampak vse žene našega okrajja imajo te dni posebna, na katerih razpravljajo o tekmovanju na čast 10. obletnice OF in Prvega maja, istočasno pa tudi za 8. marec — Dan žena.

Zaradi nezadostnega dela sindikalnih podružnic in vodstev podjetij pri pravilni razporeditvi delovne sile in dela je bilo pri gradbenem podjetju v Piranu od 10. do 20. prejšnjega meseca ni manj kot 18 vseh delavcev, ki so bili v tovarni Delavci v Koprju v istem času 21% delavstva ni bilo na delu in v NARDONE v Izoli pa 20%. In če te zamislimo, da se delavci v zamujeni dnevi v ostalih podjetjih, ki niso v njih boljše, koliko izgubljajo delovnih dni dobimo? In dalje kaj bi lahko vse naredili v teh zamujeni dnevi in z boljše razporeditvijo delovne sile na posameznih področjih dela. Morda bo kdo rekel, da je nesmisel si zamisljati, kaj bi lahko vse naredili, če

Zaradi nezadostnega dela sindikalnih podružnic in vodstev podjetij pri pravilni razporeditvi delovne sile in dela je bilo pri gradbenem podjetju v Piranu od 10. do 20. prejšnjega meseca ni manj kot 18 vseh delavcev, ki so bili v tovarni Delavci v Koprju v istem času 21% delavstva ni bilo na delu in v NARDONE v Izoli pa 20%. In če te zamislimo, da se delavci v zamujeni dnevi v ostalih podjetjih, ki niso v njih boljše, koliko izgubljajo delovnih dni dobimo? In dalje kaj bi lahko vse naredili v teh zamujeni dnevi in z boljše razporeditvijo delovne sile na posameznih področjih dela. Morda bo kdo rekel, da je nesmisel si zamisljati, kaj bi lahko vse naredili, če

Izidi srečolova

V ponedeljek 12. t. m. so se vendar po tolikem času odločili za zbranje za Veliki ljudski srečolov, ki je bil organiziran v korist novolovne jelke. Za prvi dobitek je bila izrečena številka 5004. Ta listek je kupil kmet Urban Josip iz Bosomarina št. 26. Ves srečen si je spajno solo odpeljal domov.

BORCI morajo utrditi svojo organizacijo

Organizacija Zveze borcev našega okrožja je zadnje čase popustila pri delu. Če hočemo pri tem iskati vzroke, jih najdemo največ pri tem, da se tako okrajni in okrožni odbori, kakor tudi sektorski in rajevni niso dovolj prizadevali, da bi zaokupili članstvo, bodisi na sestankih, bodisi na posvetovanjih, da bi prišlo svoj delež v vsakodnevni napredku na kulturnem gospodarskem in političnem polju. Posledica tega je predvsem ta, da je ta organizacija, ki bi morala biti za zgled vsem ostalim, skoraj popolnoma zamrla.

Ustanavljanje streških društev - ena najvažnejših nalog v tem tekmovanju

Organizacija Zveze borcev našega okrožja je zadnje čase popustila pri delu. Če hočemo pri tem iskati vzroke, jih najdemo največ pri tem, da se tako okrajni in okrožni odbori, kakor tudi sektorski in rajevni niso dovolj prizadevali, da bi zaokupili članstvo, bodisi na sestankih, bodisi na posvetovanjih, da bi prišlo svoj delež v vsakodnevni napredku na kulturnem gospodarskem in političnem polju. Posledica tega je predvsem ta, da je ta organizacija, ki bi morala biti za zgled vsem ostalim, skoraj popolnoma zamrla.

OB DRUGEM POLETJU ŠOLSKEGA LETA 1950-51

Začelo se je drugo poletje šolskega leta 1950-51. Ob tej priliki bi bilo popolnoma na mestu in prav, da si vsa študentska mladina postavi naloge za bodoče učenje. Predvsem je treba pomisliti, kaj je naša naloga, ki študenti, kakšne cilje smo si zadali, kaj se zahteva od nas, kaj smo doželi spominu padlih tovarišev — borcev, in končno še kakšne pravice imamo? Ne smemo pozabiti tudi, da pšemo danes leto 1951 in da nismo več v prvih povojnih letih, ko je primanjkovalo kadra na vseh področjih. Danes je že zadostno najnujnejšim potrebam po kadrih in ljudje, ki odhajajo danes v službo morajo imeti tudi zadostno strokovno izobrazbo ter popolnoma obvladati znanje za svoj poklic.

Vse sile posvetimo učenju

Začelo se je drugo poletje šolskega leta 1950-51. Ob tej priliki bi bilo popolnoma na mestu in prav, da si vsa študentska mladina postavi naloge za bodoče učenje. Predvsem je treba pomisliti, kaj je naša naloga, ki študenti, kakšne cilje smo si zadali, kaj se zahteva od nas, kaj smo doželi spominu padlih tovarišev — borcev, in končno še kakšne pravice imamo? Ne smemo pozabiti tudi, da pšemo danes leto 1951 in da nismo več v prvih povojnih letih, ko je primanjkovalo kadra na vseh področjih. Danes je že zadostno najnujnejšim potrebam po kadrih in ljudje, ki odhajajo danes v službo morajo imeti tudi zadostno strokovno izobrazbo ter popolnoma obvladati znanje za svoj poklic.

V Sv. Luciji bodo danes ustanovili KDZ

Danes popoldan se bo sestalo 10 kmetov iz Sv. Lucije na svojem prvem ustanovnem občnem zboru nove kmečke delovne združbe. Dnevni red zboru je naslednji: 1. Otvoritev, 2. Izvolitev predsednika občnega zbora, za pisničarja in dveh ovetovalcev, 3. referat o pomenu in nalogah bodoče združbe, 4. splošni pravci, 5. izvolitev uravnavega odbora, nadzornega odbora in delegatov za združni svet, 6. določitev zneska do katerega se sme združba zadolžiti, 7. določitev pristojbine in slučajnosti.

O bistvenih vzrokih spora v tržaškem demokratičnem gibanju

Kakšne so naloge v tem položaju? 1. Vatržna borba za enotnost Partije, vsega demokratičnega gibanja na osnovi dosledno protimperialistične borbe ter v borbi za zahteve in pravice vseh delovnih ljudi. 2. Pojasnjevanje tržaškemu proletariatu in širokim ljudskim množicam dosledno, revolucionarno, protimperialistično linijo konkretne vsakodnevne borbe in jih ponovno aktivizirati na prejšnjo stopnjo revolucionarne borbenosti. 3. Odločna borba proti vsakemu oportunistu, nacionalizmu in revizionizmu revolucionarne linije delavskega in demokratičnega gibanja ob odločnem razkrinkanju Vidaljevih in vseh drugih frakcijskih. Razkrinkavalni politično izražanja rezolucije informbroja za vnašanje oportunitizma in nacionalizma v delavsko gibanje — odkrivanje, da se pod njenim okriljem propagira dejanski revizionizem marksizma-leninizma. 4. Boriti se za utrditev enotnosti Ljudske fronte in množičnih organizacij, za pravičen odnos partije kot vodilne sile ljudskih množic v njihovi borbi za demokratične pravice, za utrditev in poglabljanje italijansko-slovenskega bratstva. 5. Boriti se za resnično razredno in borbeno sindikalno enotnost ob razkrinkanju izdajalske politike delavske zbornice in protirazredne politike Radicha in njegovih ljudi v vodstvu Enotnih sindikatov. 6. Jasno in odločno obsoditi kampanjo laži in klevet proti Jugoslaviji ter popularizirati izgradnjo socializma v deželi, prikazati konkretne uspehe. Politiki Rim ve delavcev iz tovarn in drugih delovnih ljudi v Jugoslavijo, da se na lastne oči prepričajo o resnici, njihovi rezultati in uspehih izgradnje socializma v Jugoslaviji. Zlomiti je treba pritisk frakcijskega protifrakcije med delavstvom, da naj ne grede v Jugoslavijo. Prepričati je treba delavce o potrebi, da se na lastne oči prepričajo o resničen stanju v Jugoslaviji, kar jim je dalo moralno in stvarno onoro v borbi proti oportunistu in lažem Vidaljevih frakcijske. 7. Zlomiti je treba pri delavcih in vseh poštenih ljudih strah pred tem, da proglašajo Vidaljevih frakcijski za izdajalca in trockista vsakega, kdor se jasno in odločno izreče za resnično in dosledno revolucionarno linijo. Povesti odločno borbo proti terorizmu frakcijske v Partiji in vseh množičnih organizacijah. 8. Odločna borba proti vsakemu raz-

PIŠEJO NAM...

Teži sestanki so velike važnosti, le škoda, da ljudje polagajo nanje malo važnosti. Tokrat nas je bilo zelo malo. Najvažnejša točka dnevnega reda je bil obračun dohodkov in izdatkov za leto 1950, in obračun za leto 1951. Med rednimi izdatki je bila tudi postavka za uporabo vode in ceste razsvetljave v Bertokih. Čestna razsvetljava je samo v Bertokih. Javne pipe, od vodovoda pa so v Bertokih, Pradah in v Srminu. V Bertokih teče voda njo in dan je potreba ali ne. Za njihovo uporabo bi zadoštevajo, da bi voda tekla le nekaj ur, oziroma bi bilo potrebno namoestiti sedanja pipe v drugo in vodo točiti kadar bi bilo potrebno. Zdar pa plačana voda teče v morje. V Srminu so lani otročili vodo iz javne pipe polivali bližnji most in cesto. Tudi pri vodovodu na Pradah ni reda. Ker pa tukaj teče skozi stevec ogrinčno vode, ki jo plačuje KLO Bertoki — Sv. Tomaž je bilo nastanku govora o tem, Davko laževalci iz Sv. Tomaža so se pred dvema letoma proslili, da se pregleja v dolini pod hribovom teren, kjer so vrelci vode, da izdelajo načrte in da poskrbijo material, težakko delo na bi smi opraviti, da bi tako naredili rezervar za zdravno pitno vodo, ki jim v času suše primanjkuje. Se danes pa se pri tem ni niferar storilo. V času suše vozijo vodo celo iz Prad in od koder pač niso. Kakšna je to zamuda časa in kakšno vodo pijejo ti ljudje, ako ista stoji v sodu cel dan na soncu. Kolikokrat je živina v Bertokih žejna voda, za katero morajo tudi njeni gospodarji plačevati, da teče v morje? Eden izmed volilcev je omenil, da so vodo uporabljali za gradnjo združnega doma, nove šole, združba pa je uporabljala vodo pri svojih svinjajah in pozneje so bližnji kmetje uporabljali vodo, za zalivanje svojih njiv. Pri združnem domu teče vedno voda zato trditve, da se je uporabila voda za zidavo, ne drži. Zamolivo bi bilo vedeti kdaj plađu edovno vode obnovitve in židragam? Ali tudi KJ O? KLO naj namesti pipe in klj se tobi kolkov je potrebno. Vodo naj plačujejo tisti ljudje, ki jo uporabljajo. Saj so tudi v Koprju javne pipe

POPRAVEK

Popravek k članku, ki je izšel v našem listu št. 4 od 27. januarja t. l. pod naslovom: »Podjetje Cementni bi bilo z boljše organizacijo nakladarja in prevozu prišlo leto na pod milijona dinarjeva, se glasi takole: V začetku III. odstavka, kjer je rečeno »310 ur stojnine ali 83.700.— dinc se ta čas in vsota denarja nanaša na ves čas prevažanja od pristanišča do posameznih koristnikov. Prav tako ni točna številka v sredini tretjega odstavka kjer je rečeno »tedaj tega je na pr. KDZ v Pučah plačala 7 ur stojnine, podjetje »Edilita 12 ur, »UCEFA 5 ur itd.«, to je pravilno, da je v teh urah poleg stojnine vstet tudi čas prevoza. Enako je pri vsoti »14.040.— dinc na koncu III. odstavka vstet tudi čas prevoza ne samo stojnine. Proti koncu IV. odstavka se nanaša vsota 4593.— dinc na prevoz nekaj embalaze iz skladišča »OMNIA« do pristanišča.

Kmečke del. zadruge pred letnimi občnimi zbori

Te dni bodo v kmečkih delovnih združbah v našem okrajju letni občni zbori. Ne bo odveč te bomo že prej seznanili z nekaterimi stvarmi, ki so važne za te zore v naših združbah. Preden govorimo o delu teh letnih skupščin združnikov je dobro, da pomenimo, da se jih lahko udeležijo v akmet na vsi. Na teh skupščinah se bo seznanili z delom združbe, spoznali na njen pomen in koristi, ki jih ima od nje združnik.

Prva stvar, ki zanima vse, predvsem pa združnike so letni obračuni preteklega gospodarskega leta. Ti obračuni bodo pokazali delo združbe, njene uspehe in plačilo za delo, ki ga je posameznik opravil.

Predsednik je glava zadruga in zato mora biti najboljši združnik. Ne sme se zgoditi, da bi bil predsednik nekdo, ki opravlja poleg tega tako delo, ki ga loči od združnikov. Tak primer je danes v Babših kjer je predsednik Šofer, in predsednik v Smarjah, ki je največ po opravkih v Koprju. Seveda tudi predsedniki niso mogli imeti nobenega pregleda v zadrugi. Predsednik mora biti povsod, na njivi, v hlevu, v kleti in pisarni.

Prva stvar, ki zanima vse, predvsem pa združnike so letni obračuni preteklega gospodarskega leta. Ti obračuni bodo pokazali delo združbe, njene uspehe in plačilo za delo, ki ga je posameznik opravil.

Kdor je več delal in ima več delovnih dni, ta bo tudi več dobil. Toda to se ni vse. Če so vsi združniki do bro delali, pravilno gospodarili in skrbeli, da je zadruga najbolje uspevala, bo plačilo za delovni dan večje, kakor tam, kjer so slabše gospodarili. Kakor je bilo prizadevanje za večji pridelek, za čim boljše organizacijo dela različno v raznih združbah, tako bodo tudi različni dohodki. Zato je

Na občnih zbora se bo odločalo tudi o spremanju novih članov in o izključitvi. Ko bomo razpravljali o tem moramo prebrati vse dobre in slabe strani dotičnega člana. Ne smemo neke posamezne napake človeka popolnoma očitati. Če se je enkrat odločil za pot v socializem je to že velika stvar in je treba večkrat premisliti, nato se šele odločiti. Če ne preostane drugega, da nekdo vnaša razdor in jih škoduje in da se ga ne da več popraviti, seveda take ljudi je treba izločiti iz združne skupnosti. Prav tako moramo biti previdni pri spremanju. Preštudirati je treba če gre nov član v zadrugo z namenom, da bo v njej delal v korist vseh ali z namenom, da zadrugo izkorišča in v njej lenari.

Vprašanje delovne sile je pri nas še vedno pereče

Potrebno je utrditi delovno zavest in pravilno gospodariti z del. silo

Našim KDZ je treba pomagati s prostovoljnimi delom

Vstrel je mnogo važnih problemov se bo pojavilo na občnih zbora, zato je treba, da se združniki zavedajo, da o njih sami odločajo.

Ceprav smo v našem listu že precej pisali o vprašanju delovne sile v našem okrožju, je to vprašanje še vedno pereče. Zakaj, bomo videli v naslednjem: v prvi vrsti se po naših gospodarstvih ustanovah, gradiliščih itd., premalo zanimajo, da bi po sindikalni organizaciji utrdili med delavci delo zavesti, ki je potrebna za napredno delo. Kakšne koli delavce. Seveda, vsled teh pomankljivosti poteka delo, kar brez dvoma učuje na delovno storilnost ali proizvodnjo. In če to v liva na proizvodnjo, mar ni škoda za celotno naše gospodarstvo? Vsekakor! Vendar poleg teh pomankljivosti v naših podjetjih se na mnoge druge, ki so v tesni povezanosti z vprašanjem delovne sile. Pogledimo samo kako gospodarijo z delovno silo v posameznih naših podjetjih, pa nam bo takoj razumljivo.

Se mnogo važnih problemov se bo pojavilo na občnih zbora, zato je treba, da se združniki zavedajo, da o njih sami odločajo.

PIŠEJO NAM...

V Bertokih smo imeli zbor volilcev

Teki sestanki so velike važnosti, le škoda, da ljudje polagajo nanje malo važnosti. Tokrat nas je bilo zelo malo. Najvažnejša točka dnevnega reda je bil obračun dohodkov in izdatkov za leto 1950, in obračun za leto 1951. Med rednimi izdatki je bila tudi postavka za uporabo vode in ceste razsvetljave v Bertokih. Čestna razsvetljava je samo v Bertokih. Javne pipe, od vodovoda pa so v Bertokih, Pradah in v Srminu. V Bertokih teče voda njo in dan je potreba ali ne. Za njihovo uporabo bi zadoštevajo, da bi voda tekla le nekaj ur, oziroma bi bilo potrebno namoestiti sedanja pipe v drugo in vodo točiti kadar bi bilo potrebno. Zdar pa plačana voda teče v morje. V Srminu so lani otročili vodo iz javne pipe polivali bližnji most in cesto. Tudi pri vodovodu na Pradah ni reda. Ker pa tukaj teče skozi stevec ogrinčno vode, ki jo plačuje KLO Bertoki — Sv. Tomaž je bilo nastanku govora o tem, Davko laževalci iz Sv. Tomaža so se pred dvema letoma proslili, da se pregleja v dolini pod hribovom teren, kjer so vrelci vode, da izdelajo načrte in da poskrbijo material, težakko delo na bi smi opraviti, da bi tako naredili rezervar za zdravno pitno vodo, ki jim v času suše primanjkuje. Se danes pa se pri tem ni niferar storilo. V času suše vozijo vodo celo iz Prad in od koder pač niso. Kakšna je to zamuda časa in kakšno vodo pijejo ti ljudje, ako ista stoji v sodu cel dan na soncu. Kolikokrat je živina v Bertokih žejna voda, za katero morajo tudi njeni gospodarji plačevati, da teče v morje? Eden izmed volilcev je omenil, da so vodo uporabljali za gradnjo združnega doma, nove šole, združba pa je uporabljala vodo pri svojih svinjajah in pozneje so bližnji kmetje uporabljali vodo, za zalivanje svojih njiv. Pri združnem domu teče vedno voda zato trditve, da se je uporabila voda za zidavo, ne drži. Zamolivo bi bilo vedeti kdaj plađu edovno vode obnovitve in židragam? Ali tudi KJ O? KLO naj namesti pipe in klj se tobi kolkov je potrebno. Vodo naj plačujejo tisti ljudje, ki jo uporabljajo. Saj so tudi v Koprju javne pipe

Kako je Grižon Anton DELIL RIBE?

Morda bo kdo vprašal od kod prihaja to. V solinah v Slivovljah vrši službo nočnih čuvajev 5 tovarišev iz raznih krajev. Ko so pred nekaj dnevi prišli ribiči lovili ribe v bližini solin, so dobili tam stražarja Antona ter mu dodelili več kot 7 kg rib, tako imenovanih »čevljev« s pripravilom, naj jih porazdeli med stražarje, tako da bi dobili vsak stražar več kot en kg rib. Riba so dali, ker jim pri lovu večkrat koristijo stražarji solin, ker čuvajo, da bi ne kdo splašal rib. No in kaj je storil naš Tonin? Ne vemo točno, a ne bi verjeli, da je kar sam pojedel 7 kg rib. A verjetno jih je nekaj sam pojedel, ostalo pa za dobre denarce prodal in s tem pokazal svoje netovarištvo. Kaj naj v bodoče, ko bodo mogoče dobili drugi tovariši kaj takega, skrbijo tudi za našega Toneta? Ne! Ikarj pozna tovarštvo in, tako bomo poznali tovarštvo tudi mi. Stražarji iz sečoveljskih solin

PLANJAVE

Nikomur ne želimo takega življenja

Ko se je pri nas porodila zamisel za ustanovitev kmečke delovne zadruga smo bili Planjavci pri tem prvi. Danes pa je v tej skupnosti nad polovico Skupno delamo, živimo in se veselimo. Skupno tudi opravljamo

Krkavče

Takega zdravnika ne potrebujemo

Manj ali več se je zadnje dni razširila tudi pri nas nalezljiva bolezen (influenca) zaradi katere je zbolelo 80% ljudi.

BRANKO BABIČ

Takega zdravnika ne potrebujemo

Manj ali več se je zadnje dni razširila tudi pri nas nalezljiva bolezen (influenca) zaradi katere je zbolelo 80% ljudi.

Takega zdravnika ne potrebujemo

Takega zdravnika ne potrebujemo

Manj ali več se je zadnje dni razširila tudi pri nas nalezljiva bolezen (influenca) zaradi katere je zbolelo 80% ljudi.

Takega zdravnika ne potrebujemo

Manj ali več se je zadnje dni razširila tudi pri nas nalezljiva bolezen (influenca) zaradi katere je zbolelo 80% ljudi.

Takega zdravnika ne potrebujemo

Manj ali več se je zadnje dni razširila tudi pri nas nalezljiva bolezen (influenca) zaradi katere je zbolelo 80% ljudi.

Takega zdravnika ne potrebujemo

Manj ali več se je zadnje dni razširila tudi pri nas nalezljiva bolezen (influenca) zaradi katere je zbolelo 80% ljudi.

Takega zdravnika ne potrebujemo

Manj ali več se je zadnje dni razširila tudi pri nas nalezljiva bolezen (influenca) zaradi katere je zbolelo 80% ljudi.

Takega zdravnika ne potrebujemo

Manj ali več se je zadnje dni razširila tudi pri nas nalezljiva bolezen (influenca) zaradi katere je zbolelo 80% ljudi.

Takega zdravnika ne potrebujemo

Manj ali več se je zadnje dni razširila tudi pri nas nalezljiva bolezen (influenca) zaradi katere je zbolelo 80% ljudi.

Takega zdravnika ne potrebujemo

Manj ali več se je zadnje dni razširila tudi pri nas nalezljiva bolezen (influenca) zaradi katere je zbolelo 80% ljudi.

Takega zdravnika ne potrebujemo

Manj ali več se je zadnje dni razširila tudi pri nas nalezljiva bolezen (influenca) zaradi katere je zbolelo 80% ljudi.

Takega zdravnika ne potrebujemo

Manj ali več se je zadnje dni razširila tudi pri nas nalezljiva bolezen (influenca) zaradi katere je zbolelo 80% ljudi.

Slovenska domača in umetna obrt si je utrla pot na svetovna tržišča

Slovenska domača in umetna obrt se je razvila in dobila svoj pravi smisel šele po osvoboditvi, posebno pa se potem, ko se je ustanovilo podjetje »Doma«, državni prodajni zavod za domačo in umetno obrt. Prva naloga tega zavoda je, da organizacijsko zajame predvsem hitno obrt s čipkarstvom, suho oblogo in lončarstvo, daje pa pospeši proizvodnjo izdelkov umetne obrti in pa da vzgaja ljudi za risanje izvornih osnutkov.

Začetki čipkarstva v Sloveniji segajo v šestnajsto stoletje

Zavod za domačo in umetno obrt je smeril svojo dejavnost najprej na izdajo čipk, ker imajo čipke v Sloveniji največjo tradicijo in je imel prav zaradi tega največ uspeha.

V stari Jugoslaviji se je sicer čipkarstvo zelo razvijalo, vendar pa tega ni bilo določeno in imelo razumevanja za to, da bi vzgajala ljudi za risanje čipk. Zaradi tega so bile po osvoboditvi velike težave. Stvilno risarje je bilo glede na mnogostevilne izdelovalke čipk zelo majhno.

Zato je »Doma« po vojni organiziral strokovne čipkarske tečaje, kjer se vzgajajo novi strokovni risarji. Začetki čipkarstva v Sloveniji segajo v 16. stoletje. Nastalo je v kočah ljuškkih rudarjev, katerih žene so s spretnimi rokami ustvarjale drobne motrivine, ki so kmalu zaslovene po vsem svetu. Pozneje se je slovensko čipkarstvo gojilo v Solah, se razvijalo proti Tolminu, prešlo v Bohinjski

koč, odtod v Poljansko dolino in Selško dolino in pridrlo vse do Ljubljanske okolice.

Ker so bile pred vojno ljuškije čipke v glavnem vezane na italijanski trg in so vzorce izdelovali italijanski risarji, so bili emocijski in zasnovani na italijanskih motivih. Da bi dobila ljuškije čipke spet svojo izvornost in pestrost, je bila naloga zavoda »Doma«, da postopoma odstrani tujo tradicijo. Danes vpletajo ljuškije čipkarice v svoje umetnine spet motivne stare slovenskih narodnih običajev.

V Sloveniji je razvito tudi lončarstvo

Ker je bilo po vojni veliko povpraševanje po lončarskih izdelkih je to škodljivo vplivalo na izvornost oblik in na okrasitve po stari slovenski motiviki. Zaradi velikega povpraševanja se je sicer količina teh izdelkov povečala, padla pa je kakovost. V Prekmurju, kjer je lončarstvo najbolj razvito, se je v množično prodajo degenerirala tudi izdelava črne s smojene posode.

Nekateri hitni umetnjakarji, ki so izklesali veliko povpraševanje, so začeli skitati posodo z neokusnimi kričočimi barvami in to v sestavi, ki ne ustreza izvornosti slovenskih motivov. Slovenski zavod za domačo in umetno obrt »Doma« pa je vse svoje sile usmeril v to, da se ohrani izdelava te posode v starih izvornih oblikah in okrasitvah.

Izdelki domače in umetne obrti na svetovnem trgu

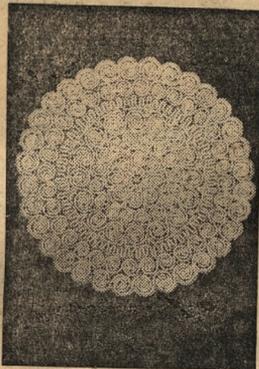
Povpraševanje po plekarskih izdelkih v inozemstvu, posebno v Ameriki je pokazalo potrebo, da se posesti gojenje divje vrbe, ki v velikih količinah raste ob slovenskih rekah in potokih.

Zavod je zjel v svoj delokrog tudi umetno kovarstvo v Kropi, dalje gorjuške piparje in pasarstvo.

Slovenska suha roba je znana po vsem svetu. Na inozemskih tržiščih se zelo zanimajo za slovenske škarje, zobotrube in obode z nasti.

Poleg omenjenih izdelkov domače obrti je v Sloveniji dobro razvito, posebno v Beli Krajini, tkanje domačega platna. Razni predmeti kot torbice, albumi, oprema za knjige in tapaciranje pohištva so izdelani iz močnega belokranjskega platna. Zavod si prizadeva, da bi v Beli Krajini dosegli tkanje vzročastega platna, za katerega se po svetu zelo zanimajo.

Izdelke domače in umetne obrti razstavlja podjetje »Doma« na doma-

Prt s čipk

čih in inozemskih razstavah ter velesejnih, kjer okusni in pestri izdelki dostojno predstavljajo vrednost in visoko kakovost slovenske domače in umetne obrti, ki si v vedno večji meri utira pot na inozemska tržišča.

Tudi najmlajše pridno uvajajo v umetnost čipkarstva — Pionirji iz vasi Trebija v Poljanski dolini

KAKŠNE SO BILE PRVE slovenske šolske knjige

Prve slovenske šolske knjige so napisali tisti naši razumniki, ki so živo začutili, da sta svoboda in blagostanje slovenskega človeka nerazdružljivo povezana z dviganjem njegovega znanja, tudi v pisani besedi in prav zaradi tega je bilo vedno več tudi slovenskih šolskih knjig.

Zanimiva je voga, ki jo je igrala avstrijska država, ki je z nastopom XIX. stoletja vedno bolj prehajala v roke nemške buržoazije. Vse od tega so bile knjige zadeva zasebnikov, dar kaže, da se je država le v manjši meri mešala v vprašanje šolstva. Znana Slovska šolska knjiga, ki nosi naslov »Blaze in Nežikar v nedeljski šoli (Celje, 1842) ter kmalu za tem tudi številne šolske publikacije »Družbe sv. Mohorja«, so bile prav tako zasebna stvar. Eden izmed prvih slovenskih prepodateljev v Trstu, dr. Franuš, je leta 1811 tiskal na lastne stroške svojo slovensko »slovnico za Italijane (Grammatica crognolina)«. Kmalu po mračni revoluciji pa se je avstrijski državni aparat tako izpopolnil, da se nekatere slovenske šolske knjige že tiskajo na državne stroške. Naše čitatelje pa bo prav gotovo zanimalo, kakšne so bile te prve šolske knjige. Za primer bomo vzeli »Berilo za tretji razred ali klas malih šol na kmetih«, ki je bila nastanjena v Trstu leta 1856. Na naslovi strani te knjige imamo naslednje pripombo: »Na prodaj pri s. k. magistratu v Trstu, pri glavnih soseskah na Primorskem in pri pooblaščenih prodajateljih v Terstu. V tem času so bile slovenske šole že nasplošno razširjene in so zaradi tega tudi šolske oblasti razpolgale s precejšnjimi izkušnjami. Vsebinska berila nam že na prvi pogled odkrivajo, da se v šoli močno pazi na kakovost, da se od učencev mnogo zahteva ter nenehno tiska za krepitvijo discipline. Berilo se deli na naslednje dele: 1. Šolske postavbe za ljudske šole, 2. Povesti iz svetega pisma, 3. Nekoliko znanosti od zemlje, na kateri živimo, 4. Doiznanosti podložnih do svojega deželnega oblastnika, 5. Pregovori, 6. Nauki modrosti, 7. Pravih ali regele za pertjanstvo in 8. Pravila za zdravstvo.

V »Postavah« je na več straneh govora o vsem mogočem, kar neposredno zadeva vzgojitelja in učence. Red in disciplina sta stalno v ospredju. Pri hoji v šoli se učencev priporoča naslednje: »Tih in pametno hodite. Pozdravite se, kadar se na poti susedite. Če greste čez polje (od daleč), zberite se fantje s fanti in dekleta z dekleti. Glede začetka pouka pa najdemo tole: »Tih in mirno čakajte začetka uka. Perpravljajte se nanj. Mislite poprej, postavim, kaj bi utegnili biti oprani, ali pa tiho berite iz katic o'kih bukev.«

Zgodbe iz svetega pisma so napisane kakor pravljice. To, kar je mladino verjetno precej motilo, so tuja hebrejska zemljepisna ter osebna imena. V tretjem delu imamo lep opis zemeljske oble, živalstva, rastlinstva, rdnin ter temeljni nauk iz fizike. Vse je izredno preprosto in zaradi tega tudi privlačno. Ko navaja pisec, da je zemlja okrogla, proži učencem med tem tudi preprost dokaz: »Da ima zemlja oblo podobo, vidimo iz tega, ker se gre lahko okoli nje, in se tam nazaj pride, od koder se je šlo.« Ko je govora o živalih, se navaja tudi dokaz, da se človek od živalskega sveta v marsičem temeljito razlikuje. Tako najdemo: »Živalsko telo je od človeškega v veliko rečeh razločeno. Človeško telo je po koncu, njegov vid proti nebu obrnjen; v njegovem občutju beremo njegove notranje misli in občutje, in že iz unanijev pr človeku sklenemo, da mu mora pametno duh v njem prebivati...« (Nadaljevanje prihodnjič)

V četrtek dne 8. februarja je minister Boris Zihel priredil sprejem na čast Prešernovih nagradencev. V kratkem nagovoru je tovarš minister se posebno čestital pisatelju Francetu Finžgarju ob priliki njegove 80. letnice.

Dne 9. februarja je predsednik Prezidija ljudske skupščine LR Slovenije izročil književniku Francetu S. Finžgarju ob priliki njegove 80. letnice.

Med narodnimi manjšinami, ki uživajo v socialistični Jugoslaviji vse pravice, so bili v nedeljni Jugoslaviji prosvetno najbolj zaslojli Siptarji. Za siptarsko mladino ni bilo nobenih šol. S njimi pa je samostojno L. R. Crni gorci že 37 siptarskih osnovnih šol, v L. R. Makedoniji pa se dosti več. V obeh republikah imajo siptarji tudi pet osemletnih ter svoje učiteljske v Djakovici

Gospodarske vesti iz Jugoslavije

Ob koncu leta 1946 je bilo v Ljudski republiki Hrvaški 56 kmetijsko obdelovalnih zadrug, danes jih pa je že 1.600. Celotna površina zemlje teh zadrug znaša 240.000 hektarjev obdelovalne zemlje. Vlada Federativne Ljudske republike Jugoslavije je izdala kmetijsko obdelovalnim zadužbam velike kredite, s katerimi so si te lahko zagradile potrebne stavbe in si nabavile obdelovalne stroje. Leta 1947 so zadrug dobile 30 milijonov kreditov, leta 1948 330 milijonov din kreditov, leta 1949 747 milijonov 598.000 din, leta 1950 pa eno milijardo 482 milijonov dinarjev kreditov.

Na iniciativno delavčeska sveta so v oddelkih kemične industrije »Jedinstvo« v Zagrebu v preteklem letu samo v treh zadnjih mesecih pridelali na reziških stroških 900.000 dinarjev. V tem letu bodo zgradili za delavce tega kolektiva številna stanovanja.

V današnji Jugoslaviji se tiska vsa, ki dan 1.160.000 izvodov raznih dnevnikov, Poleg teh pa izhaja še 280 tednikov in raznih revij. Samo 80 največjih tednikov se tiska i milijon 500.000 izvodov. Po vojni je prišlo časopisje zlasti v tiste kraje, ki so bili prej najbolj zaostali. Tako izhaja sedaj v Ljudski republiki Makedoniji 23 raznih časopisov, pred vojno pa samo štiri. V Bosni jih je sedaj 28, pred vojno pa jih je bilo samo 14.

Na temelju odredbe Zvezne vlade bo letos okoli 200.000 uslužbencev moral položiti strokovne izpite.

KOMINFORMOVSKA RAZOČARANJA

njna posledica hegemonistične politike voditeljev Sovjetske zveze

Razkol, ki se je začel v KPI in čigar zunanji znak je izstop Cuccchia in Magnanija iz Partije, se še daleč ni končal, marveč zavzema vedno večji razmah. Za partizanski komandantom in voditeljem v narodnovobodilni borbi Italije Cocconijem je sledil še znani ideolog Partije profesor Sarti v znak protesta, da bi oba borca za stvar svetovnega revolucionarnega gibanja obdelovali z izdajalci in podrepaniki. Zaman dokazuje moskovski radio, da je stvar brez pomena, da je bila uprizorjena iz Jugoslavije in drugje podobne bedastoče. Svet je že navajen takih in podobnih neresnic, zaradi tega jim tudi nihče več ne verjame in jim ne naseda. Kriza italijanskega kominformizma, ki nima pravega zveze z Jugoslavijo, je en primer več, da je danes v vodstvu kominformističnih partij za mnogorešnih in pogumnih ljudi, ki so spoznali, da današnja kominformistična politika nima več prav nič skupnega z interesi delavstva, pojmi socializma in borbo mirujočnega ljudstva za mir in da bo treba iti druga pota.

Medtem ko je začela Magnanija, Cuccchia in njihove somišljenike le do neprijetnosti, da jih komunisti radlo obdelava z izdajalci, se godi z uporniki zoper moskovsko tiranijo, ki jih v satelitskih državah obdobjo s tem tragičnim naslovom, svedča mnogo slabše. To ne pomeni, da ne bi sovjetska diktatura imela tam manj ljudskih in močnih nasprotnikov. Dokaz zato so številne čitke, ki se prav sešaj izvajajo v vseh satelitskih partijah, zlasti pa je danes vrsta na Češki. Tam je na skrivnostni način izginil Klementis, ki je nasledil kot zunanji minister nič manj skrivnostno umrlemo znanjemanu ministru Masu yku. Najprej so rekli, da je pobegnil v Nemčijo. Toda tam niso o njem ničesar vedeli, ali pa niso hoteli vedeti. Nato so ugibali, da bi mogel biti v Jugoslaviji. Toda tudi ta je odločno zanikala njegovo prisotnost. Toda naj bo že kjer koli, naj bo živ ali mrtev, dejstvo je, da ga ni, in ta okolnost kaže na ves globok spor vesti, ki je zajel vrhove današnjega češkega vodstva. Izgin Klementisa so sledile v največjih ministrih številne arretacije, ki so dosegle število 400. Z njimi je izgubila vsa partijska garda, ki je celo svoje življenje žrtvovala v borbi za doseg pravičnejših odnosov med ljudmi. Svedča ko so ti ljudje danes so-

vjetski zvezi nepotrebni, ker ona ne potrebuje več borcev, marveč ljudi, ki ne mislijo, ki mnogo in slepo ubogajo ljudi, ki so brezumni izvrševalci njenih ukazov. Zato niso za vodilna mesta dobri več niti taki, ki so dolga leta živeli v Rusiji in dali nesešte primere vernosti. Na njih mesta prihajajo danes Rusi prav na lahko prepleskani z barvo zaslužnjega naroda. Rokosovskemu je sledil v Bolgariji Mihajlov in podobnega namestnika imajo prav gotovo pripravljene že tudi v Kremlju za Gotvalda. Tako mine slava tega sveta, zlasti tistih, ki ob usodni uri izgube hrbenice.

Prvi ploveči dom kulture v Jugoslaviji V Apatinski ladjedelnici grade prvi ploveči dom »Dom kulture«. Ta ladja bo stala nad 5 milijonov dinarjev. Imela bo dvoran s 300 sedeži, ki bo služila za kinematografske in gledališke predstave ter za razna predavanja. Na ladji bo čitalnica, kabine za gostujoče dramske skupine, in razni prostori. Ta ladja bo že prve mesece sromladja plula po jugoslovanskih rekah.

»Dom kulture« na vodi bo obiskal vsa delovna središča ob jugoslovanskih rekah, obšel bo razna manjša in velika, kjer so posadke manjših delovnih plovih objektov.

Protu koncu jesenskega dne, ko sem topal ob obali, sem ugledal starega ribiča, ki je sedel na kamnu pred vohom v ozko ulico. Z desnico je držal ripo in le s težavo vlekli iz nje, z evico se je pa oprl na palico. Pod apo, ki jo je nosil že, ko je služil v vstrjski vojski, sem zagledal njegov točno naguban obraz. Kmalu je opazil mojo prisotnost in ko sem mu bil najbliže, me je prijazno pozdravil. Tojemu odgovoru je dodal kmalu še nekaj besed. Ko sem videl, da pregajča dolgčas le s svojo staro ripo, sem se zastavil in si poiskal sedež med bližnjimi kamni, ki kljubujejo valom urine. Staremu ribiču je moje potetje gajalo, na svojem kamnu se je še nekoliko zaobrnil in popravljal, tako da se je počutil udobneje. Najljubši pogovor se je kmalu osredotočil na vreme. Do tega je pripomoglo zahajajoče sonce, ki je s svojimi žarki pordečilo »o morsko gladino pred nama. Zaprtili teh žarkov so rdeče bleščala tudi ikna okoliških hiš.

Moje zanimanje za njegovo pripovedovanje je bilo spravilo v dobro voljo in kmalu je začel dodajati samouklenu pripovedovanju tudi zaključke in izkustva iz svojega življenja. »Današnji dan je dejal, sje eden najbolj akakrjenih; sonce, ki je danes prišlo, kato, nas le vara. Moja večletna

se ga poslužujejo ribički čolni, ki razpoto svoja jadra v zgodnjih jutranjih urah, ko grejo na lov. Z vzhodom sonca, tenja burin in zavlada jutranja tišina.

Ti vetrovi nas spremljajo celo poletje in si sledijo od dne do dne. Včasih nastopi maverina. Lepega sončnega dne poletji zapazimo na zapadu proti Gradu svetlosvetlo neglo, ki se vleče enakomerno od severa do juga tako, da se ob valovih porazgubi in nima nobenih meja. Nenadoma nebo potemni in se pojavijo temnosivi oblaki, ki jih žene močan veter. Morje medno zvalovilo in grive valov se penijo. To je pravi neverni, ki se pojavi in zgine v par urah. Ravno radi izne, nadenja je zelo nevaren čolnom in ribičem, ki lovijo z mrežami na odprtem morju.

Ob 142 - letnici rojstva Charlesa Darwina

Vsi znanstveniki sveta so se 12. februarja s spoštovanjem spomnili genialnega tvorca moderne descendentne teorije Charlesa Roberta Darwina, ki se je rodil leta 1809 v Shrewsburyju in preminul 19. IV. 1882 v Downu. Ta veliki mož je vse svoje življenje posvetil proučevanju in razvijanju proučevanju nauka o razvoju vrst in človeka samega. Studiral je v E. dinburgu in Cambridgeu ter se nato vkrcal kot znanstvenik na raziskovalno ladjo »Beagle«, kjer je prebil pet let. Ta raziskovanja Južnega Atlantika, Pacifika in raznih otokov zelo dobro opisuje v »Dnevniku prirodni slovac«, ki je bil ogromne važnosti kot priprava za njegovo nadaljnje znanstveno delo.

Primerjava živalstva na otokih z živalstvom na bližnjih celinah in iz zuzumilimi vrstami, ki jih kažejo okamenine, spremembe vrst in nado-mesčanje živali po drugih vrstah pri prehodu v vedno bolj južno ležeče predele, vse to je vzbudilo v njem prepričanje o spremembi rastlinskih in živalskih vrst, o katerih so dotlej mislili, da so popolnoma stalne. Začet je zbirati gradivo, ki naj bi služilo kot dokaz njegovi predpostavki. Pri tujduj udomačenih živalih in rastlin in njihove povezanosti z divjimi vrstami je spoznal vlogo umetnega izbora. Človek je izbral in je gojil najprej te tiste vrste in spremembe, ki so mu ustrezale, vse druge pa je zavrgel. »Toda kaj uravnava izbor v naravi?« je vprašal Darwin. Prav kmalu je našel odgovor tudi na to vprašanje v »Pravilni izbor« in boju za obstanek. Z ogromnim gradivom in izkušnjami je leta 1859, Darwin stopil pred javnost v svoji klasični knjigi »O izvornih vrst po naravnem izboru in ohranitev ugodnih ras v boju za obstanek«. Ta knjiga je žela zelo velik uspeh, kar je razvidno iz tega, da je bila vsa naklada že isti dan razprodana. Kot naravno zaključek misli te knjige je izšel leta 1871 izbor človeka in »olni izbor«.

Darwinov nauk ali darwinizem je notnoma spremenil gledanje na živo naravo. Ves nauk o življenju in razvoju in spremembah živalstva in rastlinstva s človekom vred je dobil nove temelje, ki so omogočili njegov ogromen napredek v zadnjih sto letih. Človek je prenehal biti izjema v naravi, postal je v najvišji člen v dolgi razvojni verigi, ki veže vse živi svet. Lenin pravi: Darwin je prvi postavil biologijo na popolnoma znanstveno podlago in zadal najmočnejši darer metafizičnemu pojmovanju narave.

NAŠIM KMETOVALCEM

TUDI KOKOŠJA KUGA ŠKODI NAŠEMU GOSPODARSTVU

Zakaj nam je dosedaj poginilo toliko kokoši?

Vsako leto prinašajo naši časopisi vesti o kurji kugi in dajejo lepa navodila, kaj vse je treba ukreniti, da se ta nesreča, ki vsako leto nanese ogromne škode našemu kmetovalcu in s tem celokupnemu narodnemu gospodarstvu več ne povrne.

Pred dvema leti je ljudska oblast ukrenila vse potrebno, da so se vršili nek tečajji za cepljenje kur proti kugi. Ponekod so ti tečajniki tudi nekaj cepili ali potem je vse zaspalo.

Pozneje so bili pri KLO imenovani referenti, katerih naloga naj bi bila poleg ostalega, baviti se tudi s temi stvarmi, ali na žalost moramo priznati, da se v tem pogledu ni napravil, kljub vsemu, noben korak naprej. Kure čakavajo vsako leto tako kot poprej, ako ne več.

Noben kur ne cepi. Kdor ima kur, se spomni xda jih je treba cepiti. Če takrat, ko mu začnejo crkavati, t. j. ko ni več časa.

Da bi se pa to vršilo periodično, kakor je bilo sivočasno zamisljeno, zato se na nobeden ne zmeni, kljub precejšnjemu številu aktivistov, ki delajo na kmetijskem sektorju.

Privatnik pa si ne more nabaviti cepiva ali pa ne ve na kakšen način se mora obrniti. Ko si je nabavil cepivo, mu manjkajo igle in ko ima igle, nima brizgalke. In ko ima vsa ta sredstva, kar se redkokdaj zgodi, jih ne zna uporabljati.

OČISTITI MORAMO TRAVNIKE ŽE PRED APRILOM

DA BOMO IMELI DOVOLJ SENA

Da damo možnost razvoju deteljam in travam ter da si zagotovimo lažjo košnjo in več krme, moramo brezpogojno gnojiti, braniti in očistiti deteljšča in travnike. Deteljšča in travnike gnojimo z umetnimi gnojili. Na 1 ha posejemo 350 do 500 kg. Po lučnanah seljemo superfosfat, ker dušik dobiva po bakterijah iz zraka. Po travnikih pa seljemo dušičnata in fosfatna gnojila. Apeni dušik pripravljamo sejalni po travnikih, kjer je zrasel mah, ker ga to gnojilo uniči. Za travnike je izvrstno gnojilo tudi gnojilca in jo zgodaj spomladi, ko začne trava odganjati, razvozimo in poljemo po travnikih.

Ni manj važno kot gnojenje, je branjenje in čiščenje deteljšč ter travnikov. Ko se je zemlja dobro osušila, deteljšča dobro prebransmo s travniško brano, če te nimamo, pa prebransmo s navadno poljsko brano. S tem prerahljamo zemljo okoli detelje in v glavne kanale in globlje plasti zemlje. Če je zemlja zelo zbita in preraščena s plevelom in mahom, moramo iti z brano dvakrat po istem mestu, da brana dobro zrahlja vrhno plast. Lučerno je priporočljivo brati tu po vsaki košnji, ker stem preprečimo naglo izlizevanje zemeljske vode, rastlini pa damo možnost, da hitro zraste.

Po branjenju pograbimo prizidnjeni mah, namoščeno listje in druge odpadke ter vse to spravimo na kompost, ali pa posteljemo pod živino.

Dobro kmet misli že pri branjenju na košnjo, zato pobere in odstrani deteljšča in travnika kamenje in druge trde predmete, istočasno zravna ga ovrtili pri košnji.

K čiščenju spada tudi krčenje travnikov, ki ga je polno po naših travnikih. S temeljitim čiščenjem in krčenjem bomo pridobili marsikateri kvadrati meter rodovitne zemlje, na katerem bo zrasla sladika in tečna trava.

V nizkih legah, kjer voda poplavlja travnike pa spada k spomladanski ureditvi tudi čiščenje pritokov in odvodnih kanalov, da se dežnica hitro odteka. S tem preprečimo pojave. Poplava travnikov nam večkrat uniči travno, poleg tega pa zamočvirni travniki dajejo kislino, težko prebravljiva in manj vredno seno. Za zamočvirjenih travnikov moramo odvzeti vodo in glavne kanale in nato zemljišče dobro pognojiti z apnom, da zemljo razkisljemo. Na zamočvirjenih zemljiščih je nemogoče dostop zraku in zemeljske plasti in zemeljske bakterije se ne razvijajo, a se to izvor rasti in upevanja rastlin.

Že v tem mesecu in prve dni marca naj ne bo travnika in deteljšča, ki ne bi bil prebran in počiščen in to bo velik dopinos k dvigu živalske krme.

G. T.

Se je čas, da očistimo breskve kodravosti!

Spomladi, čim se odprejo prvi listi, vidimo čisto pri breskvah nakodranost listje, ki včasih že prehaja v rdečkasto barvo. Če to listje pogledamo natančno, vidimo, da je tudi debelejšje od zdravega. Vse to povzročata glivica kodravosti, ki živi v brezžetnih vejah in vejah. Često se drevnju, ki je že obolelo, bolenca ponavlja. Od starejših vej se glivica širi naprej v mlade poganjke ter skozi peclje v list, ki ga močno izmalici. Listje je pokrito na spodnji strani z nekakim sivim prahom. To so plodni organi te glivice. Je zelo nevarna bolezen, saj ima navadno za posledico odpad listja ter s tem v zvezi uničenje pridelke. Pa tudi dreve slabi in gre predčasno po zli. Najpripravnejši čas za zatiranje kodravosti je zima in sicer čas, neposredno pred razvojem brstov, ko so že vidni listi.

Drevo škropimo z 1-2 procentno brozgo. Paziti pa moramo, da tega časa ne zamudimo. Čim se namreč razvijejo listni peclji, breskve ne prenaša škropiv in ji odpade vse listje. Če bolezen močno napada, se priporoča dvakratno škropljenje. Prvo izvedemo v jeseni, takoj ko je odpadlo listje, drugo pa konec zime na isti način, kakor smo bili poprej obrazložili. Paziti moramo, da bo drevejo škropljenje temeljito, da so vsi poganjki in ostali deli pokriti z brozgo. Nekateri pravijo temu škropljenju tudi medno škropljenje, ker boroška brozga obarva dreve umazano-modro.

Če bi zimsko škropljenje zamudili, bi lahko ozelenelo dreve škropili še z 1 procentnim solbarom, ki ni škoduje listju in zatira kodravost. Solbar je zvepljen pripravkov.

Če bomo izvajali vsako leto navedene ukrepe, se nam ni treba bati, da bi nam pridelok in dreve uničila kodravost.

D. J.

Kaj moramo vedeti o krvi?

Kdor se še ni nekoliko podrobneje seznanil z ustrojem in delovanjem svojega telesa, smatra kri kot za nekako tajinstveno tekočino. Koliko je ljudi, ki sploh ne morejo videti krvi in koliko jih je tudi takšnih, ki si sploh ne morejo narediti prave slike o vlogi in pomenu krvi za človekov organizem. Pa se pomenu na kratko o njej in omenimo njene najvažnejše značilnosti.

Kri je rdeča tekočina. Srce jo poganja po žilah po vsem telesu in kri prinaša do zadnje celice organizma potrebna hranila. Iz srca teče najprej po velikih žilah, ki se vedno bolj cepijo v drobnejše, dokler ne postanejo drobne kakor las. Pravimo, da imamo žile odvodnice in utripalnice, ki odvajajo s hranilnimi snovmi nasičeno kri v vse dele telesa in jo tam porazdelijo po drobni žilah lasnicah sestavnim delom telesa. Izbrabljena kri priteka po žilah dovodnicah v srce, ki jo poganja v pljuča, kjer se zopet nasiti s telesu potrebnim kisikom, od tam pa tamkaj telesa nepotrebne snovi, ki jih je prinesla s seboj iz vseh delov organizma. Ta krogotok se ponavlja iz dneva v dan — od rojstva do smrti.

Kri je sestavljena iz več sestavin, a med najvažnejšimi so bela in rdeča krvna telesa. Ta plavajo v tekočini, ki je sestavljena iz vlaknine in seruma. Zraven tega imamo še krvne ploščice.

Po naših žilah je približno pet litrov krvi. Mnogočina krvi je odvisna od človekove starosti, teže in spola. V enem samem kubnem milimetru je okoli pet milijonov rdečih krvnih teles, vstopa skupaj jih ima zdrav človek okoli 20 milijonov. Žive pa je tri, deset dni. V enem samem letu mora telo po računih strokovnjakov izdelati okoli trideset kg rdečih krvnih teles. Rdeča krvna telesa oskrbujejo telo s kisikom in so posredniki v presnavljanju.

Beli krvni telesci je pa v naši krvi mnogo manj. Bela krvna telesa urejajo v človekovem telesu obrambo pred nasilnimi udarci — povzročitelji različnih infekcijskih bolezni. Bela krvna telesa, so tista, ki stopijo proti takim nasilnežem v borbo, jih uničijo in s etudi same žrtvujejo v tej borbi za dobrobit človeka.

Vsi vemo, da po krvi niso vsi ljudje med seboj enaki. Znane so nam krvne skupine, po katerih so med seboj razlikujejo. Posebno v zadnji vojni, ko je zdravstvo močno napredovalo, so postale krvne skupine izredno važne. Mnogo težkih bolnikov in ranjencev je bilo mogoče rešiti s pomočjo transfuzije krvi. Bistvo krvne transfuzije je, da adamo tistemu, ki mu manjka iz kakršnega koli razloga krvi, kri, ki smo jo dobili od drugega, zdravega človeka. Vsakdo pa vsakomur ne more dati krvi, ampak si mora ustrezati po krvnih skupinah. Dajalec krvi mora biti resnično zdrav, da ne prenese s svojo krvjo bolniško še nove bolezni. V glavnem poznamo štiri krvne skupine.

D. J.

ZA NAŠE PIONIRJE

Vera Albreht: BURJA

Burja, burja, bu, bu, bu, kar odpravi se damu! Tukaj se ne boš ogreta, strehe nam nad glavo sneja, joj, kako se topoglava krog vogalov zaletava! Vdri v vežo bi skoz spranjo; ko bi jo pustili vanjo, bi na zapeček skočila in nas v postelje spodljal, togovihla po hiši, kakor v našem skledju miši, da vso no, bi trepetali, zjutraj pa prezebi vstali. V hišo že ne pustimo, hitro vrata zaklenimo — naj zavla kolovrat, nam se je ni treba bati!

Rešitev

Vodoravno: 1. tovarna, 7. podkve, 12. rjavka, 14. svet, 16. STO, 17. Ivo, 19. es, 20. bi, 21. to, 24. bes, 26. sir, 27. za, 29. kri, 31. ritmika, 33. enakovrednost.

Navpično: 1. Trst, 2. ol, 3. vas, 4. avto, 5. rko, 6. na, 8. os, 9. dvesto, 10. kes, 11. et, 13. kv, 15. Pira, 18. ohrv, 20. bik, 22. OZN, 24. srp, 25. ein, 26. sit, 28. aa, 29. ko, 30. fr, 32. mo.

NALOGA ZA PIONIRJE

Vrba raste v nekem osušenem vodnjaku, ki je dolg 8 m, a visok 4 m. Vrba raste točno na sredini in če jo upremo, doseže lahko breg okoli vodnjaka? Kako visoka je vrba?

Navpično: 1. pritrdilnica; 2. navo; 3. predlog; 4. osebni zamek; 5. število; 6. sobna tla; 7. rog.

D. J.

Kmetijski SVETOVALEC odgovarja

Vprašanje: Hotel bi nekaj zvedeti o rastlini »Kudzu«, ki je bila že razstavljena na gospodarski razstavi?

Odgovor: Tropikalno rastlino »Kudzu« (Pueraria hirsuta) solijo na suh in sironašnih zemljiščih Južne Amerike, na Japonskem in v nekaterih evropskih državah. Gojijo jo za suho ali svežo krmno. V Floridi da v dobri letini štiri košnje. Seno je sočno in okusno (važno je, da ji pri sušenju ne odpade listje). Da do 1000 stopenj sena na hektar. Kudzu je zelo odporna proti suši in zato bi jo lahko pri nas gojili predvsem v sušnih predelih. Ima pa to slabo lastnost, da se težko ukorenini. Njena hranilna vrednost se najlaže spozna po odstotkih glavnih hranilnih snovi, ki jih vsebuje: ogljikovih vodenov 31 %, proteina pa 17 %. Lucerna, ki se smatra za najboljšo krmilno rastlino, vsebuje le 14 % proteina.

Vprašanje: Aali deluje apneni dušik blagodejno na razvoj vseh rastlin in kako ga moramo uporabljati?

Odgovor: Apneni dušik je zelo dobro gnojilo za vse poljske kulture. Znan je tudi pod imenom kalcijev cianamid. Njega moramo trošiti najmanj 14 dni pred setvijo rastlin, ker bi lahko neugodno učinkoval na kalitev semena. V tej dobi se on pretvori v tako obliko, ki rastlini ni škodljiva. Kadar so rastline mokre, ne smemo trošiti apnenega dušika, ker vse zelene dele v tem primeru enostavno požge.

Vprašanje: Prijatelj, ki živi v Jugoslaviji, mi je priporočal saditev topinambura (svinjskega krompirja), ki v gorjih prilika zelo dobro uspeva. Ali bi ta krompir v naših prilikah dobro uspeval. Kake obojgo zahteva za dobro rodovitnost?

Odgovor: Topinambur prenaša tudi bolj suho, peščeno, pa tudi kamenito-peščeno zemljo. Je torej precej škromna rastlina. S svojimi koreninami prodira zelo globoko v zemljo. Pa tudi če zemlja ni zelo globoka, prav dobro uspeva. Ako v svojem razvoju vsaj dvakrat dobi nekaj vlage, mu ja zaobsega. Preveč vlage ne prenaša. Vrba nima ne skuduje. Glede na to bi vam priporočal saditev tega krompirja, čeprav praktičnih izkušenj z njim v naših prilikah imamo zelo malo.

Vprašanje: Golim precej zajcev. Četrtina, da mi je v preteklih letih nekaj zajkelj storno mrtve mladice.

Odgovor: Mrtve mladice so posledica nezadostne prehrane in pomanjkanja hrane. Če imate dovolj hrane, se mladice ne bodo umirale. Če pa imate malo hrane, se bodo umirale. Če pa imate malo hrane, se bodo umirale. Če pa imate malo hrane, se bodo umirale.

D. J.

Križanka

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41

Vodoravno: 1. časovna enota; 4. dušinski član; 6. mazač, slab zdravnik; 8. Slovencek Narod; 9. napa brez zamoglatnikov; 11. Revolucionarni odbor; 12. Godzno avtopodjetje; 15. lep brez sredine; 17. rudokop; 20. nakovalnik; 23. število; 24. dobiti pogum in junaštvo; 26. dežele, krajinice; 28. mašinsko traktoreska postaja; 30. prerod v srednjem veku; 32. samoglasnik; 33. da v nemščini; 34. morska riba ploščatica; 35. nov brez sredine; 36. mlir; 39. Ober-Madžar; 41. pristaniška naprava.

Navpično: 1. pritrdilnica; 2. navo; 3. predlog; 4. osebni zamek; 5. število; 6. sobna tla; 7. rog.

D. J.

NEKAJ O TEKU

S stališča zdravja in splošne telesne vzgoje in zmogljivosti je velika škoda, da so se ljudje, zlasti odrasli od vadili več. V veliki večini so omejili tudi gojitev hoje za pot v delavnico in podobno. Posledice so ne diani: majhna vitalna kapaciteta netrenirano srce, splošna okornost in slabost, nagnjenost k udobnakarstvu. Štiridesetletniki so navadno že nesposobni za tek, malo večja tura jih že utrjuje; petdeset letniki in starejšimi pri nas skoraj ne najdeta več človeka, ki bi bil še vajen in voljan utrjevati se s tekom tako imenovanim »cross-country«. Švedski pregovor, ki pravi, da je človek tako dolgo mlad, dokler se z lahkoto tebe, drži popolnoma. Za popularnost teka, za spoznanje, da je tek izredno velika pomena za zdravje, se ho treba še vedno boriti. V tem pogledu niti Finci, ki so narod tekačev, niso zadovoljni. Tek je sicer splošno priznan kot tekmovalni šport, toda njegovega pomena in vloge kot osnovne vaje za vse športne in za splošnega človeka, ljudje še vedno ne razumejo. In vendar sta hoja in tek najnaravnejši obliki telesne vzgoje. Stari Grki so po zmogljivosti in teku imenovani olimpijci; za izvedbo teka se borijo vsi tekmovalni klasiki, zlasti pa sodobno vodstvo strokovnjakov. Dasi obsega atletski vadbeni program najrazličnejše tekalne proge od 60 m do maratonske teka (42.195 m), so vendar uvedli še nove oblike teka in hoje. Poznajo jih pod imenom tek čez drn in strn, tek čez ovine, orientacijski tek. Dandanes so finške in švedske vzgoje sproščene vadbe hoje, teka in poskokov v naravo sploh predstavljati ne moremo.

Zato pozivam, da se vse množične organizacije prično pripravljati na spomladanski tek čez drn in strn. Saj si s tem krepijo in utrjujejo naše zdravje in telesno zmogljivost.

Srečko Vilhar — Tiskalska tiskarna »Jadrana« v Kopru

D. J.

NEKAJ O OLIKI

»Lepa beseda lepo mesto najdeta. Tako pravi naš stari pregovor. Tega se ne zavedajo nekateri mlajši uradniki, katerim se zaradi odgovornega mesta, ki ga tizajo, zdi primerno, da ne odzdravljajo znanec na ulici.

Pozdrav zahteva odzdrav. To so osnovni pojmi olike.

Tisti, kateri se tega ne drži, ni olikan, pa naj bo višji ali nižji!

D. J.

NEKAJ O TEKU

Ze prvi maj nam bo prinesel uspehe. Torej na delo, in vsak vaski mladine naj postane tudi fizikurnik, da si bo s tem utrjeval svoje zdravje in da bo dokazal, da imamo tudi na vasi krepko in sposobno mladino.

BER

NEKAJ O TEKU

S stališča zdravja in splošne telesne vzgoje in zmogljivosti je velika škoda, da so se ljudje, zlasti odrasli od vadili več. V veliki večini so omejili tudi gojitev hoje za pot v delavnico in podobno. Posledice so ne diani: majhna vitalna kapaciteta netrenirano srce, splošna okornost in slabost, nagnjenost k udobnakarstvu. Štiridesetletniki so navadno že nesposobni za tek, malo večja tura jih že utrjuje; petdeset letniki in starejšimi pri nas skoraj ne najdeta več človeka, ki bi bil še vajen in voljan utrjevati se s tekom tako imenovanim »cross-country«. Švedski pregovor, ki pravi, da je človek tako dolgo mlad, dokler se z lahkoto tebe, drži popolnoma. Za popularnost teka, za spoznanje, da je tek izredno velika pomena za zdravje, se ho treba še vedno boriti. V tem pogledu niti Finci, ki so narod tekačev, niso zadovoljni. Tek je sicer splošno priznan kot tekmovalni šport, toda njegovega pomena in vloge kot osnovne vaje za vse športne in za splošnega človeka, ljudje še vedno ne razumejo. In vendar sta hoja in tek najnaravnejši obliki telesne vzgoje. Stari Grki so po zmogljivosti in teku imenovani olimpijci; za izvedbo teka se borijo vsi tekmovalni klasiki, zlasti pa sodobno vodstvo strokovnjakov. Dasi obsega atletski vadbeni program najrazličnejše tekalne proge od 60 m do maratonske teka (42.195 m), so vendar uvedli še nove oblike teka in hoje. Poznajo jih pod imenom tek čez drn in strn, tek čez ovine, orientacijski tek. Dandanes so finške in švedske vzgoje sproščene vadbe hoje, teka in poskokov v naravo sploh predstavljati ne moremo.

Zato pozivam, da se vse množične organizacije prično pripravljati na spomladanski tek čez drn in strn. Saj si s tem krepijo in utrjujejo naše zdravje in telesno zmogljivost.

Srečko Vilhar — Tiskalska tiskarna »Jadrana« v Kopru

D. J.

NEKAJ O OLIKI

»Lepa beseda lepo mesto najdeta. Tako pravi naš stari pregovor. Tega se ne zavedajo nekateri mlajši uradniki, katerim se zaradi odgovornega mesta, ki ga tizajo, zdi primerno, da ne odzdravljajo znanec na ulici.

Pozdrav zahteva odzdrav. To so osnovni pojmi olike.

Tisti, kateri se tega ne drži, ni olikan, pa naj bo višji ali nižji!

D. J.

NEKAJ O OLIKI

»Lepa beseda lepo mesto najdeta. Tako pravi naš stari pregovor. Tega se ne zavedajo nekateri mlajši uradniki, katerim se zaradi odgovornega mesta, ki ga tizajo, zdi primerno, da ne odzdravljajo znanec na ulici.

Pozdrav zahteva odzdrav. To so osnovni pojmi olike.

Tisti, kateri se tega ne drži, ni olikan, pa naj bo višji ali nižji!

D. J.

NEKAJ O OLIKI

»Lepa beseda lepo mesto najdeta. Tako pravi naš stari pregovor. Tega se ne zavedajo nekateri mlajši uradniki, katerim se zaradi odgovornega mesta, ki ga tizajo, zdi primerno, da ne odzdravljajo znanec na ulici.

Pozdrav zahteva odzdrav. To so osnovni pojmi olike.

Tisti, kateri se tega ne drži, ni olikan, pa naj bo višji ali nižji!

D. J.

NEKAJ O OLIKI

»Lepa beseda lepo mesto najdeta. Tako pravi naš stari pregovor. Tega se ne zavedajo nekateri mlajši uradniki, katerim se zaradi odgovornega mesta, ki ga tizajo, zdi primerno, da ne odzdravljajo znanec na ulici.

Pozdrav zahteva odzdrav. To so osnovni pojmi olike.

Tisti, kateri se tega ne drži, ni olikan, pa naj bo višji ali nižji!

D. J.

NEKAJ O OLIKI

»Lepa beseda lepo mesto najdeta. Tako pravi naš stari pregovor. Tega se ne zavedajo nekateri mlajši uradniki, katerim se zaradi odgovornega mesta, ki ga tizajo, zdi primerno, da ne odzdravljajo znanec na ulici.

Pozdrav zahteva odzdrav. To so osnovni pojmi olike.

Tisti, kateri se tega ne drži, ni olikan, pa naj bo višji ali nižji!

D. J.

NEKAJ O OLIKI

»Lepa beseda lepo mesto najdeta. Tako pravi naš stari pregovor. Tega se ne zavedajo nekateri mlajši uradniki, katerim se zaradi odgovornega mesta, ki ga tizajo, zdi primerno, da ne odzdravljajo znanec na ulici.

Pozdrav zahteva odzdrav. To so osnovni pojmi olike.

Tisti, kateri se tega ne drži, ni olikan, pa naj bo višji ali nižji!

D. J.

NEKAJ O OLIKI

»Lepa beseda lepo mesto najdeta. Tako pravi naš stari pregovor. Tega se ne zavedajo nekateri mlajši uradniki, katerim se zaradi odgovornega mesta, ki ga tizajo, zdi primerno, da ne odzdravljajo znanec na ulici.

Pozdrav zahteva odzdrav. To so osnovni pojmi olike.

Tisti, kateri se tega ne drži, ni olikan, pa naj bo višji ali nižji!

D. J.

NEKAJ O OLIKI

»Lepa beseda lepo mesto najdeta. Tako pravi naš stari pregovor. Tega se ne zavedajo nekateri mlajši uradniki, katerim se zaradi odgovornega mesta, ki ga tizajo, zdi primerno, da ne odzdravljajo znanec na ulici.

Pozdrav zahteva odzdrav. To so osnovni pojmi olike.

Tisti, kateri se tega ne drži, ni olikan, pa naj bo višji ali nižji!

D. J.

NEKAJ O OLIKI

»Lepa beseda lepo mesto najdeta. Tako pravi naš stari pregovor. Tega se ne zavedajo nekateri mlajši uradniki, katerim se zaradi odgovornega mesta, ki ga tizajo, zdi primerno, da ne odzdravljajo znanec na ulici.

Pozdrav zahteva odzdrav. To so osnovni pojmi olike.

Tisti, kateri se tega ne drži, ni olikan, pa naj bo višji ali nižji!

D. J.

NEKAJ O OLIKI

»Lepa beseda lepo mesto najdeta. Tako pravi naš stari pregovor. Tega se ne zavedajo nekateri mlajši uradniki, katerim se zaradi odgovornega mesta, ki ga tizajo, zdi primerno, da ne odzdravljajo znanec na ulici.

Pozdrav zahteva odzdrav. To so osnovni pojmi olike.

Tisti, kateri se tega ne drži, ni olikan, pa naj bo višji ali nižji!

D. J.

NEKAJ O OLIKI

»Lepa beseda lepo mesto najdeta. Tako pravi naš stari pregovor. Tega se ne zavedajo nekateri mlajši uradniki, katerim se zaradi odgovornega mesta, ki ga tizajo, zdi primerno, da ne odzdravljajo znanec na ulici.

Pozdrav zahteva odzdrav. To so osnovni pojmi olike.

Tisti, kateri se tega ne drži, ni olikan, pa naj bo višji ali nižji!

D. J.

NEKAJ O OLIKI

»Lepa beseda lepo mesto najdeta. Tako pravi naš stari pregovor. Tega se ne zavedajo nekateri mlajši uradniki, katerim se zaradi odgovornega mesta, ki ga tizajo, zdi primerno, da ne odzdravljajo znanec na ulici.